
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Soler Prats, Berta; Udina Abelló, Dolors, dir. Traducció i anàlisi dels quatre primers capítols d' "Uglies", de Scott Westerfeld, en el context de la ciència-ficció catalana. 2019. (0 Estudis d'Àsia Oriental)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/213037>

under the terms of the **IN**
COPYRIGHT license

FACULTAT DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

TREBALL DE FI DE GRAU

Curs 2018-2019

**Traducció i anàlisi dels quatre primers capítols
d'*Uglies*, de Scott Westerfeld, en el context de la
ciència-ficció catalana**

Berta Soler Prats

1390166

TUTORA

DOLORS UDINA ABELLÓ

Barcelona, 3 de juny, 2019

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

Dades del TFG

Títol: Traducció i anàlisi dels quatre primers capítols d'*Uglies*, de Scott Westerfeld, en el context de la ciència-ficció catalana

Autora: Berta Soler Prats

Tutora: Dolors Udina Abelló

Centre: Facultat de Traducció i d'Interpretació, Universitat Autònoma de Barcelona

Estudis: Traducció i Interpretació

Curs acadèmic: 2018-2019

Paraules clau

Traducció, traducció literària, problemes de traducció, ciència-ficció, literatura, literatura juvenil, català, Catalunya.

Resum del TFG

El principal objectiu d'aquest treball és traduir i analitzar els quatre primers capítols de la novel·la *Uglies*, de Scott Westerfeld, en el context de la ciència-ficció a Catalunya. Durant l'elaboració de la traducció i en el procés posterior a aquesta, es tenen en compte tres elements molt importants. En primer lloc, es parla de la tradició i de la història de la ciència-ficció a Catalunya, des dels orígens del gènere fins a les primeres obres en català després de la Guerra Civil espanyola. En segon lloc, es fa un estudi sobre els problemes de traducció i sobre el procés de creació de termes nous en el cas que l'autor faci el mateix. En tercer lloc, es compara la traducció en català amb la ja existent en castellà, feta per Nieves Nueno l'any 2009.

Finalment, s'incorporen les conclusions sobre la ciència-ficció i la importància de la traducció d'aquest gènere, així com de la metodologia que s'ha seguit durant el treball.

Avís legal

© Berta Soler Prats, Barcelona, 2019. Tots els drets reservats.

Cap contingut d'aquest treball pot ser objecte de reproducció, comunicació pública, difusió i/o transformació, de forma parcial o total, sense el permís o l'autorització del seu autor/de la seva autora.

Datos del TFG

Título: Traducción e análisis de los cuatro primeros capítulos de *Uglies*, de Scott Westerfeld, en el contexto de la ciencia ficción catalana

Autora: Berta Soler Prats

Tutora: Dolors Udina Abelló

Centro: Facultad de Traducción e Interpretación, Universidad Autónoma de Barcelona

Estudios: Traducción e Interpretación

Curso académico: 2018-2019

Palabras clave

Traducción, traducción literaria, problemas de traducción, ciencia ficción, literatura, literatura juvenil, catalán, Cataluña.

Resumen del TFG

El principal objetivo de este trabajo es traducir y analizar los cuatro primeros capítulos de la novela *Uglies*, de Scott Westerfeld, en el contexto de la ciencia ficción en Cataluña. Durante la elaboración de la traducción y en el proceso posterior a esta, se tienen en cuenta tres elementos muy importantes. En primer lugar, se habla de la tradición y de la historia de la ciencia ficción en Catalunya, desde los orígenes del género hasta las primeras obras en catalán después de la Guerra Civil española. En segundo

lugar, se hace un estudio sobre los problemas de traducción y sobre el proceso de creación de términos nuevos en el caso que el autor haya hecho lo mismo. En tercer lugar, se compara la traducción en catalán con la ya existente en español, hecha por Nieves Nueno el año 2009. Finalmente, se incorporan las conclusiones sobre la ciencia ficción y la importancia de la traducción de este género, así como de la metodología que se ha seguido durante el trabajo.

Aviso legal

© Berta Soler Prats, Barcelona, 2019. Todos los derechos reservados.
Ningún contenido de este trabajo puede ser objeto de reproducción, comunicación pública, difusión y/o transformación, de forma parcial o total, sin el permiso o la autorización de su autor/a.

Thesis information

Title: Translation and analysis of the first four chapters of *Uglies*, by Scott Westerfeld, in the context of the Catalan science fiction.

Author: Berta Soler Prats

Tutor: Dolors Udina Abelló

Centre: Translation and Interpreting Faculty, Autonomous University of Barcelona

Studies: Autonomous University of Barcelona

Academic year: 2018-2019

Key words

Translation, literary translation, translation problems, science fiction, literature, young adult fiction, Catalan, Catalonia.

Abstract

The main objective of this thesis is to translate and analyse the first four chapters of the novel *Uglies*, by Scott Westerfeld, in the context of science fiction in Catalonia. Both during and after the translation process, three different aspects have proved essential. The first part discusses the tradition and the history of science fiction in Catalonia, from the origins of the genre to the publication of the first works in Catalan after the Spanish Civil War. Secondly, a study is conducted about the translation problems and the creation process of terminology, as long as the author does so as well. Third of all, the Catalan translation is compared to Nieves Nueno's translation of the novel into Spanish, published in 2009. A conclusion will be included at the end to examine the role of science fiction and the importance of its translation, as well as the methodology that has been used during this thesis.

Legal notice

© Berta Soler Prats, Barcelona, 2019. All rights reserved.
None of the content of this academic work may be reproduced, distributed, broadcasted and/or transformed, either in whole or in part, without the express permission or authorization of the author.

TAULA DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1 SCOTT WESTERFELD I LA SEVA OBRA	6
2. LA CIÈNCIA-FICCIÓ EN CATALÀ	10
3. TRADUCCIÓ	14
3.1 LA CIUTAT DE NOVA BELLESA	14
3.2 AMICS PER SEMPRE	20
3.3 SHAY	29
3.4 RECORDS ESBORRATS	36
4. PROBLEMES DE TRADUCCIÓ	42
4.1 PROBLEMES CULTURALS	42
4.2 PROBLEMES DE LÈXIC	43
4.3 PROBLEMES D'EQUIVALÈNCIA	45
4.4 GLOSSARI	47
5. COMPARACIÓ AMB LA TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ	49
6. CONCLUSIONS	52
6.1 AGRAÏMENTS	53
7. ANNEXOS	54
7.1 CRONOLOGIA DE LA CIÈNCIA-FICCIÓ	54
7.2 TEXT ORIGINAL	57
8. BIBLIOGRAFIA	81

1. INTRODUCCIÓ

Sempre m'ha agradat llegir. Ja des que era molt petita m'apassionava la lectura i és per això que, quan em va caure a les mans el llibre de *Traición* (la versió d'*Uglies* traduïda per Nieves Nueno), el vaig devorar en unes hores. Aquesta saga de quatre volums ha estat de les que més m'ha influenciat durant l'adolescència i el fet que no existís la seva traducció al català em feia qüestionar el perquè. Per aquest motiu, he decidit traduir els primers capítols d'aquesta novel·la de Scott Westerfeld al català, per poder mirar enrere i donar-li la satisfacció al meu jo de tretze anys de poder-la llegir en la seva llengua materna.

Un dels objectius d'aquest treball és adquirir pràctica i millorar durant el procés de traducció literària, perquè és en el que m'agradaria especialitzar-me. També m'agradaria donar importància a la necessitat de traduir literatura, especialment a llengües com el català, ja que la millor manera d'adquirir vocabulari durant la infància i l'adolescència és llegint. A més a més, consumir ciència-ficció i fantasia ajuda a desenvolupar la imaginació, que personalment considero molt important.

Aquest treball no conté només la part pràctica, també parlo de l'autor i la seva obra, i de la importància de la ciència-ficció en català; és molt interessant conèixer la trajectòria d'aquest gènere a Catalunya. Del llibre d'*Uglies*, n'he traduït 7890 paraules al català, en total són quatre capítols. A continuació, explico els problemes amb els quals m'he trobat: culturals, de lèxic i d'equivalència. També hi he afegit un glossari de termes, amb la traducció al català, que he anat fent a mesura que avançava la traducció per tal d'agilitzar-ne el procés.

També comparo la meua traducció amb la versió del 2009 de Nieves Nueno, centrant-me sobretot en les diferències de lèxic. Trobo molt interessant posar dos textos l'un al costat de l'altre i veure com dues traductores poden trobar solucions diferents per al mateix problema i, tot i això, comunicar el mateix. Hi ha diferències prou importants per poder-les estudiar i comentar.

Finalment, escric les conclusions d'aquest treball i hi afegeixo un annex amb el text original i qualsevol material relacionat que he trobat durant aquests mesos que considero que aporta informació rellevant al treball.

1.1 SCOTT WESTERFELD I LA SEVA OBRA

Scott Westerfeld és un escriptor estatunidenc que va néixer a Texas l'any 1963. És conegut per escriure novel·les generalment de ciència-ficció juvenil, tot i que va començar publicant literatura per a adults. A part, ha escrit per a altres autors com a escriptor negre, així com lletres de cançons per a ballarins de Nova York. També és autor d'articles de no-ficció i de contes per a antologies.

Les seves sagues de llibres més destacades són la de *Leviathan* i la d'*Uglies*. Les seves publicacions li han permès entrar a la llista del *New York Times* d'autors més venuts. També ha rebut nombrosos premis per les seves obres, que han estat traduïdes a diversos idiomes. L'últim llibre que ha publicat, *Impostors*, és el primer d'una saga que tindrà tres títols més. Està ambientat en el mateix món que *Uglies*, tot i que els personatges no són els mateixos.

Un concepte que es repeteix en la seva obra és la idea de qüestionar l'autoritat i la llibertat de pensament, com ocorre a *Uglies*. Els personatges acostumen a ser innovadors i originals, intenten no seguir les normes socials. A més a més, com que la majoria dels seus llibres són per a un públic juvenil, els protagonistes acostumen a ser adolescents que intenten descobrir qui són i on pertanyen. Això ho aconsegueixen després d'encarar-se a diversos problemes i situacions perilloses, que només poden superar gràcies al coratge que tenen, donat que en la majoria de casos no hi ha adults que els puguin ajudar.

* * * *

Westerfeld va començar escrivint obres per a adults. L'any 1997 va publicar *Polymorph*, una novel·la *ciberpunk* que té com a protagonista una polimorfa que viu en una Nova York del futur en plena recessió. *Fine Prey* (1998) té com a protagonista la Spider Stone, una humana que ha estudiat amb profunditat la cultura dels Aya, els extraterrestres que han colonitzat la Terra, per tal de fer d'intermediària entre ells i els humans. Dos anys més tard va publicar *Evolution's Darling* (2000), el protagonista del qual és una intel·ligència artificial que, acompanyat d'una assassina, surt a la cerca d'un artista mort. Aquesta novel·la va entrar a la llista de Notable Books del *New York Times* i també va guanyar una menció al premi Philip K. Dick.

També ha escrit tres llibres de «tria la teva aventura» sobre les Supernenes («The Powerpuff Girls»): *Diamonds Are for Princess*, *Rainy Day Proffessor* i *Blossom Vs. The Blasteroid* (2002).

L'any 2003, Westerfeld va publicar *The Risen Empire* i *The Killing of Worlds*, que originalment estaven pensats per ser un sol volum anomenat *Succession*. El manuscrit era massa llarg i l'editorial li va recomanar que ho dividís en dos si no volia que les vendes es reduïssin. Dos anys més tard es va tornar a publicar, aquest cop en un sol volum, anomenat *The Risen Empire*.

L'any 2004 va publicar *So Yesterday*, una novel·la juvenil que tracta d'un noi adolescent de Nova York (Hunter) contractat per descobrir quines són les tendències del moment. Un dia, una de les seves superiors (Mandy) desapareix en estranyes circumstàncies. L'any 2005 va guanyar el Victorian Premier's Literary Award. Els productors de *Fahrenheit 9/11* i *Bowling for Columbine*, dos documentals estatunidencs, van comprar els drets cinematogràfics del llibre, però la pel·lícula no s'ha arribat a produir mai.

Aquell mateix any també va publicar *The Secret Hour*, que és la primera part de la trilogia *Midnighters*. És una obra de ciència-ficció i fantasia que té com a protagonista la Jessica, una noia amb poders (anomenada «midnighter» perquè, com altres personatges amb habilitats especials, va néixer a mitjanit). A mesura que avança la novel·la coneix altres «midnighters», amb qui s'alia. Aquesta és la primera trilogia de Westerfeld, i té com a continuacions les novel·les *Touching Darkness* (2005) i *Blue Moon* (2006). En dues ocasions diferents s'ha intentat fer una sèrie de televisió, però de moment no sembla que puguem veure els personatges cobrar vida a la gran pantalla. *The Secret Hour* va guanyar l'Aurealis Award.

Tot i que en aquell moment s'estaven publicant moltes novel·les de vampirs, Westerfeld ho va considerar un desafiament i va decidir que volia escriure'n una des d'un punt de vista més biològic. D'aquesta idea va néixer *Peeps* (2005), també anomenada *Parasite Positive* a la Gran Bretanya i *V-Virus* al Canadà. Té una «novel·la companya», *The Last Days* (2006), que se centra en un grup diferent de protagonistes, tot i que ocorre durant la mateixa línia temporal que la primera part.

L'any 2005 va publicar una de les obres que li ha portat més reconeixement i fama: *Uglies*. Com la majoria de les seves obres, està dirigida a un públic més aviat

juvenil i es considera de ciència-ficció. La protagonista és una adolescent de quinze anys que viu en un futur aparentment utòpic, en el qual tothom se sotmet a una operació quan compleix setze anys per adquirir una bellesa perfecta. S'eliminen tots els traumes, les cicatrius i les imperfeccions, i van a viure a la Ciutat de Nova Bellesa, on només s'han de preocupar de passar-s'ho bé. La seva il·lusió per fer anys comença a desaparèixer quan coneix a la Shay, que li fa veure que no tot és tan perfecte com sembla.

Posteriorment va publicar *Pretties* (2005) i *Specials* (2006), que va entrar a la llista de *best-sellers* del *New York Times*. 20th Century Fox en va comprar els drets cinematogràfics l'any 2006. La pel·lícula s'havia d'estrenar el 2011, després la van posposar, però de moment encara no hi ha cap film.

La quarta entrega d'aquesta saga (*Extras*, 2007) no té com a protagonista la Tally Youngblood, sinó l'Aya Fuse. Han passat tres anys des de l'última entrega i aquesta adolescent de quinze anys viu a la ciutat de Yokohama, al Japó. Ara la societat es regeix per «l'economia de la reputació» i s'incentiva la població a deixar anar la creativitat a conseqüència de l'escassetat de recursos. A la ciutat de l'Aya tothom intenta guanyar mèrits, que són una espècie de punts atorgats als bons ciutadans, i aconseguir fama per deixar de considerar-se «extres».

Westerfeld també ha publicat una guia que recull tot el vocabulari, alguns mapes i força explicacions del que es considera més significatiu en aquesta saga (*Bogus to Bubbly: An Insider's Guide to the World of Uglies*, 2008). Si tenim en compte que la traducció al castellà va ser publicada l'any 2009, podria ser que Nieves Nueno tingués accés a aquesta informació i li facilités la traducció de la novel·la.

L'any 2012 es van publicar dues novel·les gràfiques anomenades *Uglies: Shay's Story* i *Uglies: Cutters*. Scott Westerfeld i Devin Grayson en són els coautors, i les il·lustracions van a càrrec de Steven Cummings. Aquestes obres transcorren des del punt de vista de la Shay. Uns anys més tard, Westerfeld va anunciar que publicaria quatre entregues més sobre aquest món, tot i que la protagonista és una altra i han passat aproximadament deu anys des de *Extras*. De moment només hi ha publicada la primera part (*Impostors*, 2018), tot i que l'autor ja ha anunciat que *Shatter City*, la segona part, es publicarà el 17 de setembre de 2019.

Amb la bona rebuda d'aquesta última saga, va escriure *Leviathan* (2009), la primera entrega d'una nova trilogia. Com que tot ocorre en una versió alternativa de la Primera Guerra Mundial, Westerfeld va voler que semblés que aquestes novel·les s'havien publicat l'any 1914. Com que la majoria d'obres d'aquella època eren il·lustrades, va treballar amb Keith Thomson per tal d'aconseguir-ho. Thomson també ha estat l'il·lustrador de *Behemoth* (2010) i *Goliath* (2011), la tercera i última entrega de la saga, així com la guia il·lustrada de la trilogia (*The Manual of Aeronautics*, 2012). *Leviathan* va guanyar l'Aurealis Award l'any 2009, el Locus Award un any més tard i la seva traducció al rus també va ser reconeguda per la revista de ciència-ficció i fantasia *Мир Фантастики* (*Mir Fantastiki*) el 2011.

Afterworlds (2014) és un dels pocs llibres seus que no té continuació. La protagonista, Darcy Patel, és una jove escriptora que aconsegueix que la seva novel·la vengui molt i, per tant, marxa a Nova York a escriure'n una segona part. El seu llibre, que també s'anomena *Afterworlds*, tracta d'una noia anomenada Lizzie Scofiel que aconsegueix escapar d'un atac terrorista fent-se la morta, però després descobreix que ho ha fet massa bé.

Westerfeld també ha fet col·laboracions amb altres artistes, com hem vist amb les novel·les gràfiques d'*Uglies*. La trilogia de *Zeroes* n'és un exemple: té com a coautors Margo Lanagan i Deborah Biancotti. El primer volum, del mateix nom, va ser publicat l'any 2015 i té com a protagonistes sis adolescents amb poders estranys que viuen en una petita ciutat de Califòrnia. Posteriorment van escriure *Swarm* (2016) i *Nexus* (2018).

L'any 2016 va sortir *Spill Zone*, una novel·la gràfica sobre una fotògrafa que torna al seu poble de la infància per investigar les causes misterioses que han fet que ara estigui abandonat. Un any més tard es va publicar en paper. El 2019 en va sortir la segona part: *Spill Zone: The Broken Vow*. També va escriure un conte anomenat *Spill Night*; les tres obres han estat il·lustrades per Alex Puvilland.

Finalment, l'any 2017 va publicar *Horizon*, que és la primera part d'una saga de set llibres. Tal com indica l'autor, és una saga amb molts autors diferents: la segona part, anomenada *Deadzone*, és de Jennifer A. Nielsen; *A Wrap in Time*, de Jude Watson, n'és la tercera part; i *Apex Predator*, de M. T. Anderson, n'és la quarta.

2. LA CIÈNCIA-FICCIÓ EN CATALÀ

La ciència-ficció és un gènere literari força estès a tot al món, especialment als Estats Units, on ha adquirit molta popularitat. El terme «ciència-ficció» és un anglicisme (*science fiction*) que s'ha acabat imposant, tot i que gramaticalment seria més correcte anomenar-la «ficció científica». Cal dir que la ciència-ficció sempre ha estat un gènere publicat majoritàriament en anglès i hi ha hagut pocs autors que hagin aconseguit adquirir popularitat en altres idiomes. Es relaciona habitualment amb altres gèneres, com la fantasia i el terror, per ser tots tres derivats de la literatura de ficció.

Tot i que ja existien obres anteriors que compartien característiques del gènere, com *República* (Plató) o *Utopia* (Tomas Moore, 1516), no va ser fins al segle XIX que molts especialistes consideren que es va publicar la primera novel·la de ciència-ficció: *Frankenstein o el Prometeu modern* (Mary Shelley, 1818). Això es deu al fet que la ciència i la tecnologia van passar a convertir-se en elements essencials de la cultura, per aquest motiu les novel·les posteriors van començar a tenir components d'especulació científica.

A Catalunya es va començar a traduir ciència-ficció a finals del segle XIX, quan es van començar a publicar les novel·les de Jules Verne (*Viatge al centre de la Terra*, 1863), R. L. Stevenson (*L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*, 1886), William Morris (*Noves d'enlloc*, 1892) i Herbert George Wells (*La màquina del temps*, 1895). Es considera Verne el pare precursor de la ciència-ficció, mentre que H. G. Wells és un autor important gràcies a la riquesa de temes que tractava a les seves obres. La distinció més important entre tots dos és que les especulacions de Verne acostumaven a tenir un vessant científic, Wells, en canvi, incorporava ja elements de les ciències socials i de la filosofia.

A finals de segle, a Catalunya, la novel·la de Verne *De la Terra a la Lluna* (1870) van inspirar dues obres de teatre. *De la Terra al Sol* (1879), de Narcís Campmany i Joan Molas i Casas, era una comèdia musical sobre un astrònom i el seu nebot que viatgen a la Lluna. L'any 1885 es va estrenar *Quinze dies a la Lluna* (1885), de C. Gumà, una comèdia galàctica el personatge del qual viatja breument a la Lluna.

Tot i que es van fer altres publicacions, com per exemple *El gegant dels aires* (1911), de Josep Maria Folch i Torres, no va ser fins al 1912 que es va publicar la que es

considera la primera novel·la de ciència-ficció en català: *Homes artificials*, de Frederic Pujulà, que té com a precedent un relat anomenat *El Codi de la No-llei, o el radical doctor Pastetes i el sopar de la marquesa intel·lectual*, publicat a la revista *Joventut* l'any 1904. El protagonista és un científic, el doctor Pericard, que explica el fracàs del seu intent de crear una societat nova feta d'homes artificials. És clara la influència de Mary Shelley: les dues obres comparteixen la temàtica del científic que crea vida artificial i que fracassa en el seu experiment. També s'ha comparat amb *L'illa del doctor Moreau*, de H. G. Wells, qui també presenta un personatge que és científic i que intenta crear humanoides a partir d'animals modificats quirúrgicament.

El gènere no es va consolidar com a tal, però, fins a l'any 1926, quan Hugo Gernsback va fundar *Amazing Stories*, una revista dedicada exclusivament a la *scientifiction*. Tot i que publicava narracions de Verne i Weller, també hi afegia d'autors nous, com George Allan England, Garret P. Serviss i Murray Leinster. A partir de llavors es van fer cada cop més populars les publicacions d'aquest gènere. De fet, aquest mateix any es publicava per primera vegada en català una novel·la de Verne. La traducció de *La volta al món en vuitanta dies* va anar a càrrec de Clovis Eimeric (Lluís Almerich) i un any més tard es va publicar *L'illa misteriosa*, amb la traducció de J. R. E.

L'any 1927 es va publicar una altra de les obres més importants de la ciència-ficció catalana: *L'illa del gran experiment*, d'Onofre Parés. En aquesta obra s'havia creat una societat ideal a Austràlia l'any 1950 i cinquanta anys més tard, un dirigible de Barcelona, que s'havia convertit en la capital d'Espanya, decideix viatjar arreu del món per descobrir tots els avenços que s'hi ha fet. L'autor va predir la importància de les dones en el futur, així com la revolució de la comunicació, la creació de telèfons sense fils i la televisió.

La tercera novel·la més significativa abans de la guerra civil va ser *Retorn al sol* (1936), de Josep Maria Francès. En aquest cas no parlem de viatges a l'espai ni de creació de vida humana, sinó que l'autor ens proposa un escenari completament diferent: la Terra ha quedat destruïda a causa de les bombes d'amoníac d'una Segona Guerra Mundial que l'autor anticipa i que ha causat una glaciació global. L'acció ocorre cent anys després d'aquests fets i ens mostra la vida dins de la muntanya de Montserrat, on viuen els descendents dels catalans que es van salvar de la catàstrofe.

Es tracta d'una distòpia, perquè tot i que aparentment viuen bé, la realitat no és perfecta.

Malauradament, la ciència-ficció catalana va quedar interrompuda a causa de la guerra civil i la dictadura. No va ser fins que Manuel de Pedrolo començà a publicar, que es van recuperar les ganes d'escriure novel·les d'aquest gènere, a pesar de la dura censura franquista que va patir i de la precària situació del mercat literari català durant la segona meitat del segle XX. El seu primer llibre (*Ésser en el món*) data de 1953, tot i que la seva obra més destacada és, sens dubte, *El mecanoscrit del segon origen* (1974), que s'ha traduït a diverses llengües i se n'han fet adaptacions diverses. Pedrolo va rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes l'any 1979.

Desafortunadament, a Catalunya el gènere no s'ha arribat a consolidar tant com en altres països, especialment als angloparlants. Tot i això, s'han fet molts esforços per no perdre aquest gènere, especialment durant les últimes dècades. L'any 1977 es va fundar l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), una entitat professional que aplega els escriptors i escriptores en llengua catalana. Aquesta associació ha participat en l'elaboració de la Llei de Propietat Intel·lectual i en el conveni-marc amb els sectors editorials sobre els models de contracte d'edició, ha gestionat la supressió de l'IVA per als escriptors i traductors i també ha estat clau en el foment de la ciència-ficció en català.

La Universitat Politècnica de Catalunya, que té una extensa biblioteca de ciència-ficció, va començar a organitzar un premi literari l'any 1991, considerat un dels més importants del moment. Segons la universitat, aquest gènere és el «[...]més adequat per a una universitat com la UPC, perquè unifica els conceptes de ciència, tècnica i literatura, i introdueix els estudiants en conceptes de ficció que corresponen a la realitat». Va ser impulsat per Miquel Barceló i les obres eren publicades a la col·lecció NOVA, d'edicions B. Actualment és un premi bianual sense dotació econòmica que ha perdut moltes de les seves característiques originals.

L'any 1997, gràcies a l'impuls dels seus membres de l'AELC de la secció de ciència-ficció, es va constituir la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia (SCCFF), que el 2005 es va legalitzar com a entitat independent. Aquesta associació sense ànim de lucre va instaurar l'any 2009 els Premis Ictineu. Actualment aquests premis són

anuals i els membres de la SCCFF poden proposar fins a cinc obres per a cada categoria. El 50% del vot és popular i l'altre 50% és aportat pel jurat.

La SCCFF va organitzar la Convenció Catalana de Ciència-ficció i Fantasia per primera vegada l'any 2017 a Vilanova i la Geltrú. Aquest acte va rebre el suport de l'Ajuntament d'aquest municipi i del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu era esdevenir un punt de trobada entre els autors i traductors d'aquest gènere, així com d'editorials i aficionats. Gràcies a la bona rebuda que va haver-hi, es va poder celebrar la segona edició. Això demostra l'interès existent de voler promoure la literatura catalana de ciència-ficció.

3. TRADUCCIÓ

3.1 LA CIUTAT DE NOVA BELLESA

El cel de principis d'estiu era de color de vòmit de gat.

És clar que, va pensar la Tally, durant un temps només hauries de donar pinso amb gust de salmó al gat per aconseguir el rosa adequat. Els núvols que es movien tenien pinta de peixos perquè el vent que bufava a gran alçada els ondulava com escates. A mesura que la llum era més tènue, apareixien espais negres entre ells com un oceà capgirat, fred i sense fons.

En qualsevol altre estiu, una posta de sol com aquella hauria estat preciosa, però res no era bonic des que en Peris s'havia convertit en bell. És una punyeta perdre el teu millor amic, encara que sigui només per tres mesos i dos dies.

La Tally Youngblood esperava que es fes fosc.

Podia veure la ciutat de Nova Bellesa a través de la finestra oberta. Ja havien il·luminat les torres de festa i els camins amb pampallugues dels jardins de plaer estaven marcats per serpentes fetes de torxes enceses. Hi havia alguns globus aerostàtics que tiraven de les cordes cap al cel rosa, que cada cop era més fosc. Els passatgers disparaven focs artificials de seguretat cap als altres globus i als parapents del seu voltant. Les rialles i la música saltaven per l'aigua com pedres llançades amb el gir de canell adequat, amb les vores tan afilades com els nervis de la Tally.

Als afores de la ciutat, separats del poble per l'oval negre del riu, tot era fosc. Tots els lletjos ja eren al llit.

La Tally es va treure l'anell comunicador.

—Bona nit —va dir.

—Que descansis, Tally —va respondre l'habitació.

Va mastegar una pastilla rentadents, va fer uns copets als coixins i va entaforar una vella estufa portàtil, que produïa més o menys la mateixa calor que una Tally adormida, sota els llençols.

Llavors va escapar-se per la finestra.

A fora, amb la nit finalment negra com el carbó sobre el seu cap, la Tally es va sentir més bé. Potser no era gaire bona idea, però qualsevol cosa era millor que

quedar-se una altra nit desperta al llit sentint-se malament. Al familiar camí ple de fulles que arribava fins a la vora del riu, li semblava fàcil imaginar-se en Peris caminant en silenci rere seu, aguantant-se el riure, preparat per passar una bona nit espiant els nous bells. Junts. En Peris i ella havien descobert la manera d'enganyar el guardià de la casa quan tenien dotze anys. Llavors, la diferència d'edat de tres mesos els semblava que no importava.

—Amics per sempre —va mussitar la Tally mentre s'acariciava la cicatriu que tenia al palmell dret.

L'aigua brillava a través dels arbres i podia sentir la petita onada de l'estela d'una barca que navegava pel riu i trencava contra la riba. Es va ajupir, amagada entre les canyes. L'estiu era la millor època per fer expedicions d'espionatge: l'herba era alta, mai no feia fred i l'endemà no calia despertar-se d'hora per anar a l'escola.

Ara en Peris podia dormir tant com volgués, és clar. Era un dels avantatges de ser bell.

L'enorme pont vell s'estenia sobre l'aigua fins a l'altre costat del riu, el colossal esquelet de ferro era negre com la nit. L'havien construït feia tant de temps que aguantava el seu propi pes, sense cap ajuda d'aeropilars. D'aquí a un milió d'anys, quan la ciutat estigui en ruïnes, segurament el pont seguirà dret, com un os fossilitzat.

Al contrari que els altres ponts de la ciutat de Nova Bellesa, el pont vell no parlava, però encara era més important que no avisava si el creuaven intrusos. Tot i que no parlava, però, a la Tally el pont sempre li havia semblat molt savi, tan discretament ple de coneixement com un arbre centenari.

Els ulls ja se li havien acostumat a la foscor i només va necessitar uns segons per trobar el fil de pescar que hi havia lligat al lloc de sempre. Li va fer una estrebada i va sentir com la corda que hi havia amagada entre els pilars del pont queia a l'aigua. Va seguir estirant fins que el fil de pescar invisible es va convertir en una corda molla plena de nusos. L'altra punta encara seguia lligada a l'estructura de ferro. La Tally va estirar la corda i la va amarrar a l'arbre de sempre.

Es va haver d'ajupir una altra vegada per amagar-se entre les plantes mentre passava una barca com l'anterior. La gent que ballava a la coberta no va veure la corda que anava des del pont fins a la riba. Mai no s'adonaven de res. Els nous bells sempre s'ho passaven massa bé per fixar-se en tot el que fos fora de lloc.

Quan els llums de la barca ja havien desaparegut, la Tally va posar tot el seu pes sobre la corda per comprovar si aguantaria. Una vegada s'havia despenjat de l'arbre i tant ella com en Peris havien sortit disparats fins al mig del riu abans de caure a l'aigua freda. El record la va fer somriure i es va adonar que aquesta nit hauria preferit estar en aquella expedició, xopa i gelada al costat d'en Peris, que no pas seca i calentona, però sola.

Penjada cap per avall, amb la corda entre els genolls i ben aferrada als nusos que hi tenia, la Tally es va apujar cap a la fosca estructura del pont i després va creuar sigil·losament l'esquelet de ferro fins a arribar a la ciutat de Nova Bellesa.

Sabia on vivia en Peris gràcies a un missatge que s'havia pres la molèstia d'enviar des que l'havien convertit en bell. En Peris no li havia donat cap adreça, però la Tally sabia el truc per descodificar els números aparentment aleatoris a la part de baix del missatge. La portaven a un lloc anomenat Mansió Garbo, que estava a la zona muntanyosa de la ciutat.

Arribar allà seria complicat. En les seves expedicions, la Tally i en Peris sempre s'havien quedat al costat del riu, on la vegetació i la foscor de Vil·la Lletjor que tenien darrere els ajudava a amagar-se fàcilment. Però ara la Tally es dirigia al bell mig de l'illa, on les carrosses i els saraistes rondaven pels carrers ben il·luminats tota la nit. Els bells més nous com en Peris sempre vivien on la diversió era més esbojarrada.

La Tally havia memoritzat el mapa, però si girava on no tocava l'espifiaria. Sense l'anell comunicador era invisible per als vehicles, l'atropellarien com si no fos res.

De fet, allà la Tally no era ningú.

Pitjor encara, era lletja. Però esperava que en Peris no ho veiés així. Que no la veiés així.

La Tally no tenia ni idea del que passaria si l'enxampaven. No era com quan l'esbrancaven per «oblidar-se» l'anell, fer campana o enganyar la casa per poder posar la música més alta del que es permetia. Tothom feia aquestes coses, i a tots els agafaven. Tot i això, en Peris i ella sempre havien anat amb molt de compte perquè no els atrapessin durant les expedicions. Travessar el riu era una cosa seriosa.

Ara ja era massa tard per preocupar-se per això. En tot cas, què li podien fer, a ella, si d'aquí a tres mesos es convertiria en bella?

La Tally va caminar ajupida pel costat del riu fins que va arribar a un jardí de plaer i es va endinsar lliscant en la foscor sota una filera de desmais. Gràcies a l'amagatall que li proporcionaven, va poder continuar per un camí il·luminat per petites flames que espurnejaven.

Una parella de bells baixaven pel camí. La Tally es va quedar immòbil, però ells no se'n van ni adonar, estaven massa ocupats mirant-se als ulls per veure-la arrupida en la foscor. En silenci, els va veure passar i va tenir la mateixa sensació que sempre tenia quan veia una cara bella. Fins i tot quan en Peris i ella els espiaven des de les ombres, rient-se de totes les coses estúpides que deien i feien els bells, no podien evitar mirar-los. Aquells ulls grans i perfectes tenien alguna cosa sobrenatural, alguna cosa que et feia voler escoltar tot el que diguessin, protegir-los de qualsevol perill, fer-los feliços. Eren tan... bells.

La parella va desaparèixer en un revolt del camí i la Tally va sacsejar el cap per treure's aquells pensaments tan cursis. No estava aquí per observar-los embadocada. Era una infiltrada, una tafanera, una lletja. I tenia una missió.

El jardí s'estenia fins a la ciutat, serpentejant com un riu negre entre les brillants torres de festa i les cases. Al cap d'una estona més de caminar ajupida, va espantar una parella que hi havia amagada entre els arbres (al cap i a la fi era un jardí de plaer), però en la foscor no li podien veure la cara i només es van burlar d'ella quan va deixar anar una disculpa entre dents i es va escapolar. Tampoc no els havia vist gaire bé, només un embolic de cames i braços perfectes.

Finalment, el jardí es va acabar, a només unes quantes illes d'on vivia en Peris.

La Tally va donar un cop d'ull des de darrere d'uns pàmpols de cep que penjaven. En Peris i la Tally no havien anat junts més lluny, i ella només s'havia preparat per a arribar fins aquí. No tenia manera d'amagar-se en aquells carrers tan ben il·luminats i plens de gent. Va acostar-se els dits a la cara i es va tocar el nas ample i els llavis prims, el front massa alt i els cabells encrespats i enredats. Si feia un pas fora de la malesa, la veurien. Li va fer la sensació que la cara li cremava quan li va tocar la llum. Què hi feia, allà? Hauria de tornar a la negror de Vil·la Lletjor a esperar el seu torn.

Però havia de veure en Peris, havia de parlar amb ell. No estava gaire segura de per què, excepte que estava cansada d'imaginar-se mil converses amb ell cada nit

abans de quedar-se adormida. Havien passat cada dia junts des que eren petits, i ara... res. Si poguessin parlar només una estona, potser el seu cervell deixaria de parlar amb el Peris imaginari. Amb tres minuts potser en tindria prou per aguantar tres mesos.

La Tally va mirar a dreta i esquerra del carrer, buscant si hi havia jardins laterals per on escapolar-se o llindars foscos on poder-se amagar. Se sentia com una escaladora pujant un penya-segat escarpat, buscant escletxes i preses.

El trànsit ja començava a ser menys dens i la Tally va esperar, fregant-se la cicatriu del palmell dret. Al cap d'una estona va sospirar.

—Amics per sempre —va mussitar, i va fer un pas cap a la llum.

De la seva dreta li va arribar una explosió de soroll, i es va llançar enrere cap a la foscor altra vegada. Va enredar-se amb els pàmpols de cep i va caure de genolls contra el terra tou, segura durant uns instants que l'enxamparien.

Però la cacofonia va adquirir un ritme constant: era una caixa de ritmes que avançava pesadament pel carrer. Era ampla com una casa i brillava amb el moviment de les desenes de braços que tenia, que colpejaven sense parar els tambors de mides diferents. Cada vegada hi havia més sarauistes darrere que seguien la música, ballant al seu ritme, bevent i llançant les ampolles buides i trencant-les contra l'enorme màquina immune.

La Tally va somriure. Els sarauistes portaven màscares.

La màquina llançava les màscares per la part posterior i d'aquesta manera intentava atraure més gent a la festa improvisada: caretes de dimonis, pallassos terrorífics, monstres verds i extraterrestres grisos amb els ulls enormes i ovalats; gats, gossos i vaques; màscares amb somriures torçats o nassos enormes.

La desfilada passava a poc a poc i la Tally es va amagar encara més entre la vegetació. Uns quants sarauistes van passar prou a prop perquè la dolçor embafadora li omplís el nas. Al cap d'un minut, quan la màquina ja havia recorregut mitja illa més, la Tally va saltar cap endavant i va agafar una màscara de terra. El plàstic li va semblar suau quan el va tocar, encara calent perquè feia pocs segons que la màquina li havia donat aquella forma.

Abans de posar-se-la a la cara, la Tally es va adonar que tenia el mateix color rosa de vòmit de gat que la posta de sol, un morro llarg i dues orelletes roses.

L'adhesiu intel·ligent es va tensar sobre la seva pell a mesura que la màscara se li adaptava a la cara.

La Tally es va obrir camí entre els ballarins borratxos fins a arribar a l'altre costat de la processó i va arrencar a córrer per un carrer lateral cap a la Mansió Garbo amb una màscara de porc a la cara.

3.2 AMICS PER SEMPRE

La Mansió Garbo era gran, brillant i sorollosa.

Ocupava l'espai entre un parell de torres de festa, com una tetera baixeta entre dues copes estretes de xampany. Cada una de les torres s'aguantava gràcies a una sola columna, que no era pas més ampla que un ascensor. Una mica més amunt s'ampliava fins a tenir cinc pisos de balcons circulars, plens a vessar de nous bells. La Tally va pujar el turó cap als tres edificis i va intentar contemplar les vistes a través dels forats de la màscara.

Algú va saltar, o el van empènyer, des d'una de les torres i va caure cridant i agitant els braços. La Tally es va empassar saliva i es va obligar a mirar com arribava fins a baix de tot, fins que la jaqueta de salt del noi es va activar uns segons abans d'estavellar-se. La jaqueta el va fer aerorebotar uns quants cops i ell reia abans de ser deixat suaument a terra, prou a prop de la Tally perquè pogués sentir el singlot nerviós que se li escapava entre les rialles. Havia tingut tanta por com la Tally.

Va tenir un calfred, tot i que saltar no devia ser gaire més perillós que ser allà entre aquelles torres imponents. La jaqueta de salt utilitzava el mateix mecanisme elevador que els aeropilars que aguantaven les estructures llargarudes. Si per alguna raó totes les joguines dels bells deixessin de funcionar, gairebé tot el que hi havia a la ciutat de Nova Bellesa cauria a trossos.

La mansió estava plena de nous bells; en Peris sempre deia que eren els pitjors. Vivien com els lletjos: un centenar o així, tots junts en una sola residència gran. Però aquesta residència no tenia normes, a menys que fossin «Feu el ximple», «Passeu-ho bé» i «Feu molt de soroll».

Un munt de noies vestides de gala eren al terrat cridant a ple pulmó, fent equilibris a la vora i disparant focs artificials de seguretat cap a la gent que hi havia a baix. Al costat de la Tally va rebotar una bola de foc taronja, freda com el vent de tardor, que va fer desaparèixer la foscor que l'envoltava.

—Ep, allà baix hi ha un porquet! —va cridar algú des de dalt.

Tots van riure, i la Tally va accelerar el pas cap a la porta oberta de la mansió. Va entrar-hi ignorant la mirada de sorpresa que li van fer dos bells que sortien.

Tot era una gran festa, tal com sempre els havien promès que seria. Aquella nit la gent anava d'etiqueta, anaven amb vestits de gala i fracs negres de faldons llargs. Semblava que tothom trobava graciosos la màscara de porc, l'assenyalaven i reien, però la Tally no parava de moure's i no els donava temps de fer res més. És clar que allà tothom reia, no hi havia mai baralles ni tan sols discussions, a diferència de les festes dels lletjos.

Anava d'habitació a habitació intentant distingir les cares sense que aquells grans ulls dels bells la distraiguessin i no sentir-se aclaparada per la sensació que tenia de no pertànyer-hi. La Tally se sentia més lletja cada segon que passava allà. Tampoc l'ajudava gaire que tothom que veia se'n rigués d'ella, però era molt millor que el que li farien si veiessin la cara.

Es preguntava si reconeixeria en Peris. Només l'havia vist una vegada des de l'operació, i havia estat quan sortia de l'hospital i la inflamació encara no li havia baixat. Però coneixia molt bé la seva cara. Malgrat el que havia dit sempre en Peris, els bells no eren tots exactament iguals. A les seves expedicions, en Peris i ella havien vist més d'un cop algun bell que els sonava, com si fossin lletjos que haguessin conegut abans. Com si fossin un germà o una germana gran, més segurs d'ells mateixos i molt més bells, dels quals estaries gelós tota la vida si haguessis nascut cent anys abans.

En Peris no havia pogut canviar tant.

—Has vist el porquet?

—El què?

—Hi ha un porquet solt!

Les veus dels que reien venien del pis de baix. La Tally es va aturar per escoltar. No hi havia ningú a les escales a part d'ella, semblava que els bells preferien els ascensors.

—Com s'atreveix a venir a la nostra festa vestida de porquet? És una festa d'etiqueta!

—S'ha equivocat de festa.

—Quina mala educació, vestida així!

La Tally es va empassar saliva. La màscara no era pas gaire millor que la seva cara. La broma ja no tenia gràcia.

Va pujar les escales ràpidament, allunyant-se de les veus. Potser s'oblidarien d'ella si se seguia movent. Només quedaven dos pisos de la Mansió Garbo fins a arribar al terrat. En Peris havia de ser en algun lloc.

Tret que fos al jardí de darrere, en un globus, o en una torre de festa. O en un jardí de plaer dels que hi havia, amb algú. La Tally va fer que no per treure's aquella última idea del cap i va creuar el passadís corrents, ignorant les mateixes bromes sobre la màscara i arriscant-se a mirar dins de les habitacions una per una.

No hi havia res més que mirades de sorpresa i dits que l'assenyalaven, i cares belles. Però cap d'elles no li era familiar. En Peris no era enlloc.

—Vine, porquet, porquet! Ei, és allà!

La Tally va sortir corrents cap a l'últim pis pujant les escales de dues en dues. La respiració accelerada havia escalfat l'interior de la màscara, li suava el front i l'adhesiu s'arrugava per intentar mantenir-se enganxat. Un grup d'ells l'havia començat a perseguir rient i ensopegant-se els uns amb els altres mentre pujaven les escales.

No tenia temps de buscar-lo en aquest pis. La Tally va donar un cop d'ull al passadís, però no hi havia ningú. Totes les portes estaven tancades. Potser alguns bells sí que estaven rebent el seu son embellidor.

Si pujava al terrat per buscar en Peris, quedaria atrapada.

—Vine, porquet, porquet!

S'havia d'afanyar. Va sortir corrents cap a l'ascensor i va entrar-hi derrapant.

—Planta baixa! —va ordenar.

Va esperar amb ànsia mentre llançava mirades al passadís i esbufegava dins del plàstic calent de la màscara.

—Planta baixa! —va repetir—. Tanca les portes!

No va passar res.

Va tancar els ulls i va sospirar. Sense l'anell comunicador no era ningú. L'ascensor no li feia cas.

La Tally sabia com enganyar els ascensors, però necessitava temps i un tallaplomes, i no tenia cap de les dues coses. El primer dels seus perseguidors va aparèixer ensopegant-se dalt de l'escala.

Ella es va fer enrere, contra la paret lateral de l'ascensor, i es va posar de puntetes per intentar que no la veiessin. Van aparèixer més perseguidors, panteixant i

esbufegant com els típics bells en mala forma. La Tally els podia veure pel mirall de l'ascensor, això volia dir que ells també la podrien veure si miraven en la seva direcció.

—On ha anat el porquet?

—Vine, porquet!

—Al terrat, potser?

Algú va entrar a l'ascensor sense fer soroll mentre mirava amb desconcert l'equip de cerca. Quan la va veure va fer un bot.

—Ostres, m'has espantat! —Va parpellejar amb aquelles pestanyes enormes mentre li mirava la màscara que portava, llavors va abaixar la mirada al seu frac—. Ai, mare. No havíem de venir mudats?

La Tally es va aguantar la respiració i se li va assecar la boca.

—Peris? —va xiuxiuejar.

Ell la va mirar de més a prop.

—Que et...

Ella va estirar una mica el braç, però va recordar d'enganxar-se a la paret. Li cremaven els músculs d'estar de puntetes.

—Sóc jo, Peris.

—Vine, porquet, porquet!

En Peris es va girar cap a la veu que venia del passadís, va arquejar les celles i va tornar a mirar-la.

—Tanca les portes. Espera —va dir ràpidament.

Les portes es van tancar i la Tally va caure endavant. Es va treure la màscara per veure'l millor, era en Peris: la seva veu, els ulls marrons, la manera com el front se li arrugava quan estava confós.

Però ara era tan bell...

A l'escola els explicaven com t'afectava. No importava si sabies el que era l'evolució o no, funcionava igualment. Li funcionava a tothom.

Hi havia un tipus de bellesa que tothom podia veure: ulls grans i llavis gruixuts com els d'un infant; pell suau i perfecta; trets simètrics i mil detalls petits més. En algun lloc al fons de la ment, la gent sempre buscava aquestes característiques. Ningú no podia evitar veure-les, independentment de com els haguessin criat. Un milió d'anys d'evolució ho havien fet part del cervell humà.

Aquells ulls grans i aquells llavis deien: *Sóc jove i vulnerable, no et puc fer mal, i tu vols protegir-me.* I la resta deia: *Estic sa, no contagio.* I no importava el que pensessis d'algú bell, perquè hi havia una part de tu que pensava: «Si tinguéssim fills, també estarien sans. Vull aquesta persona bella...»

A l'escola deien que era la biologia, com el batec del teu cor. No podies no creure en totes aquestes coses, era impossible evitar-ho quan veies una cara com aquella. Una cara bella.

Una cara com la d'en Peris.

—Sóc jo —va dir la Tally.

En Peris va fer un pas enrere amb les celles arquejades i va mirar la roba que portava ella.

La Tally es va adonar que portava la indumentària d'expedició negra i ampla plena de fang de pujar per cordes, travessar jardins i caure entre els pàmpols de cep. El vestit d'en Peris era d'un vellut ben negre, la camisa, l'armilla i la corbata d'un blanc lluent.

La Tally es va apartar.

—Ostres, em sap greu. No et vull embrutar.

—Què fas aquí, Tally?

—És que... —va balbucejar. Ara que el tenia davant no sabia què dir. Totes les converses que havia imaginat es van esfumar quan va veure aquells ulls tan grans i dolços—. Necessitava saber si encara érem...

La Tally va allargar la mà dreta de la cicatriu amb el palmell cap amunt, amb les línies de suor i brutícia marcades.

En Peris va sospirar. No li mirava la mà, ni els ulls. Aquells ulls guenyos, massa junts i d'un color marró normal i corrent. Ulls d'un no ningú.

—Sí —va dir—. Però, vull dir, no podries haver-te esperat, Guenya?

Aquell sobrenom de lletja sonava estrany quan ho deia un bell. Per descomptat, seria encara més estrany dir-li Nassut, que és el que li deia uns cent cops al dia. Es va empassar saliva.

—Per què no m'has escrit?

—Ho he intentat, però no volia semblar fals. Ara sóc molt diferent.

—Però som... —Es va assenyalar la cicatriu.

—Mira, Tally. —Li va ensenyar la mà.

Tenia la pell del palmell suau i immaculada. Era una mà que deia: *No he de treballar gaire i sóc massa llest per a tenir accidents.*

La cicatriu que s'havien fet junts ja no hi era.

—Te l'han tret.

—És clar que sí, Guenya. Tinc tota la pell nova.

La Tally va parpellejar. Això no ho havia pensat. En Peris va fer un gest amb el cap.

—Encara ets una nena.

—Ascensor sol·licitat —va dir l'ascensor—. Pugeu o baixeu?

La Tally va fer un bot quan va sentir la veu de la màquina.

—Espera, si us plau —va dir en Peris, serè.

La Tally es va empassar saliva i va tancar el puny.

—Però no t'han canviat la sang. La vam compartir, passés el que passés.

Finalment en Peris la va mirar a la cara, però no es va encongir com ella temia que passaria. Tenia un somriure preciós.

—No, això no. Pell nova, ves per on. I d'aquí a tres mesos ens en podrem riure, d'això. A menys que...

—A menys que què? —Va alçar la mirada cap a aquells grans ulls marrons plens de preocupació.

—Promet-me que no faràs cap altra estupidesa —va dir en Peris—, com per exemple venir aquí. No facis res que et posi en problemes. Et vull veure bella.

—És clar.

—Doncs promet-m'ho.

En Peris només era tres mesos més gran que la Tally, però quan ella va abaixar la mirada es va tornar a sentir com una nena.

—Està bé, t'ho prometo. Cap estupidesa. I aquesta nit tampoc m'enxamparan.

—D'acord, posa't la màscara i... —se li va apagar la veu.

Va girar la vista cap a on havia caigut. La màscara s'havia reciclat tota sola fins a convertir-se en un polsim rosat que la moqueta ja estava filtrant. Es van mirar tots dos en silenci.

—Ascensor sol·licitat —va insistir la màquina—. Pugeu o baixeu?

—Peris, et prometo que no m'ensexamparan. Cap bell no pot córrer igual de ràpid que jo. Porta'm cap a baix, cap a...

En Peris va fer que no amb el cap.

—Pugem, si us plau. Al terrat.

L'ascensor es va moure.

—Pugem? Peris, com podré...?

—Just quan surtis de l'ascensor, en un gran penja-robes, hi trobaràs jaquetes de salt. N'hi ha un munt per si hi hagués un incendi.

—Que salti? —La Tally va tragar saliva. Quan l'ascensor es va aturar se li va remoure l'estómac.

En Peris va encongir les espatlles.

—Jo ho faig sempre, Guenya. —Li va picar l'ullet—. T'encantarà.

Aquella expressió va fer que li brillés encara més la cara de bell i la Tally es va llançar endavant per rodejar-lo amb els braços. Almenys el va notar igual, potser una mica més alt i més prim, però era càlid i ferm, encara era en Peris.

—Tally!

Es va fer un salt cap enrere com va poder quan es van obrir les portes. Li havia deixat l'armilla blanca tota plena de fang.

—Oh, no! Em sap...

—Ves-te'n!

L'angoixa de la seva veu va fer que el volgués abraçar un altre cop. Volia quedar-se per netejar-li l'armilla, per assegurar-se que estava perfecte per a la festa. Va allargar una mà.

—Jo...

—Ves-te'n!

—Però som amics, oi?

Va sospirar mentre s'intentava treure la taca marró.

—És clar, per sempre. D'aquí a tres mesos.

La Tally es va girar i va sortir corrents, les portes es van tancar rere seu.

Al principi ningú no es va adonar que era al terrat. Tothom mirava cap a baix. Era fosc, amb l'excepció d'alguna flama ocasional d'una bengala de seguretat.

La Tally va trobar el penja-robes amb les jaquetes de salt i en va estirar una. Estava enganxada. Va buscar la tanca amb els dits. Li hauria agradat tenir l'anell comunicador perquè li donés les instruccions.

Llavors va veure el botó: PREMEU EN CAS D'INCENDI.

—Merda —va dir.

La seva ombra va fer un bot, tremolant. Dos bells se li acostaven amb bengales enceses.

—Qui és? Què porta?

—Ei, tu! Aquesta festa és d'etiqueta!

—Mira-li la cara...

—Oh, merda —va repetir la Tally.

I va prémer el botó.

Una sirena eixordadora va tallar l'aire, i la jaqueta de salt va semblar saltar-li a la mà des del penja-robes. Se la va posar mentre es girava per encarar els dos bells. Van fer un salt enrere com si l'haguessin vist transformant-se en una licantropa. A un d'ells li va caure la bengala, que es va apagar a l'instant.

—Simulacre d'incendi —va dir la Tally, i es va posar a córrer cap a la vora del terrat.

Quan va tenir la jaqueta posada, va semblar que les cintes i les cremalleres l'envoltaven com si fossin serps fins que el plàstic li va estrènyer la cintura i les cuixes. Un llum verd li feia pampallugues al coll, allà on no podia evitar veure'l.

—Molt bé, jaqueta —va dir.

No semblava que fos prou llesta per respondre.

Tots els bells que jugaven al terrat s'havien quedat en silenci i es movien preguntant-se si realment hi havia un incendi. L'assenyalaven, i la Tally va llegir els llavis d'algú que deia «lletja».

Es va preguntar què era el pitjor que podia passar a la ciutat de Nova Bellesa: que se't cremés la mansió o que un lleig es colés a la teva festa?

La Tally va arribar a la punta del terrat, va saltar la barana i vacil·là durant un instant. A sota seu, començaven a sortir bells a tort i a dret de la Mansió Garbo, al jardí i baixant el turó. Miraven cap amunt, buscant el fum o les flames. L'únic que veien era a ella.

Hi havia molta distància fins a terra, i l'estómac de la Tally ja semblava que estigués en caiguda lliure. També estava emocionada, però. La sirena estrident, la multitud mirant-la des de baix, els llums de la ciutat de Nova Bellesa estesos sota seu com un milió d'espelmes...

La Tally va respirar profundament i va flexionar els genolls, preparant-se per saltar.

Durant un segon es va preguntar si la jaqueta funcionaria tenint en compte que no portava l'anell comunicador. Aerorebotaria per a una no ningú, o simplement s'estavellaria contra terra?

Però li havia promès a en Peris que no es deixaria enxampar, i la jaqueta era per a emergències, i el llum verd estava encès...

—Atenció! —va cridar la Tally.

I va saltar.

3.3 SHAY

La sirena s'esmoreïa rere seu. A la Tally li va semblar que queia eternament —només havien passat uns segons—, mentre les cares de sorpresa sota seu es feien cada vegada més grosses.

Cada vegada tenia el terra més a prop i entre la multitud atemorida s'havia obert un forat allà on havia de caure. Durant un moment va ser com si estigués volant en somnis, un somni tranquil i meravellós.

De sobte la realitat li va tustar les espatlles i les cuixes, les cingles de la jaqueta se li clavaven despietadament al cos. Era més alta que l'estàndard bell, ho sabia; la jaqueta segurament no esperava tant de pes.

La Tally va fer una tombarella a l'aire durant uns segons aterridors, i la cara li va quedar tan a prop de terra que va poder veure un tap d'ampolla tirat entre la gespa. Llavors es va trobar pujant un altre cop, de manera que el cel girava sobre seu, completant el cercle, i tornant a baixar cap on la multitud es tornava a separar.

Perfecte. Havia saltat prou lluny perquè la jaqueta l'allunyés de la Mansió Garbo, rebotant turó avall, cap a la foscor i la seguretat dels jardins.

Va fer dues tombarelles més i llavors la jaqueta la va baixar a la gespa. Va estirar les cintes a l'atzar fins que la jaqueta va fer un xiulet i la va deixar caure a terra.

Va necessitar un moment per recuperar-se del mareig mentre intentava discernir què era el terra i què era el cel.

—No és... lletja? —va preguntar algú entre la multitud.

Sobre el seu cap van passar volant a tota velocitat les taques negres de dos aerovehicles de bombers, que portaven encesos els llums vermells parpellejant, la sirena li perforava les oïdes.

—Quina gran idea, Peris —va murmurar—. Una falsa alarma.

Si l'enxampaven ara, sí que tindria problemes. No havia sentit mai de ningú que hagués fet res tan greu.

La Tally va arrencar a córrer cap als jardins.

La foscor sota els salzes li donava seguretat.

Allà baix, a mig camí del riu, la Tally amb prou feines podia veure que hi havia una alerta màxima d'incendi enmig de la ciutat, però sí que podia veure que hi havia un equip de cerca en marxa. Sobrevolaven més aerovehicles que de normal, i el riu semblava molt més brillant. Potser era mera coincidència.

Tot i que segurament no.

La Tally va avançar amb compte entre els arbres. En Peris i ella no s'havien quedat mai fins tan tard a la ciutat de Nova Bellesa. Als jardins de plaer hi havia més bells, sobretot a les parts més fosques. I ara que l'emoció d'escapar-se ja s'havia esvaït, la Tally va començar a adonar-se de l'absurditat de la seva idea.

És clar que en Peris ja no tenia la cicatriu. Ells dos tan sols s'havien fet un tall amb un tallaplomes i després s'havien donat la mà. Els metges utilitzaven ganivets molt més grans i afilats a les operacions. Et fregaven la pell fins a deixar-te en carn viva, i després et creixia pell nova, perfecta i clara. Les marques velles d'accidents, mala alimentació i malalties de la infància s'evaporaven. Començaves de zero.

Però la Tally havia arruïnat el nou començament d'en Peris en el moment que s'havia presentat allà com una nena pesada a qui ningú li importa, i després li havia deixat el mal gust a la boca de veure una lletja, a part de deixar-lo ple de fang. Esperava que tingués una altra armilla per canviar-se.

Almenys no semblava que en Peris s'hagués enfadat gaire. Li havia dit que tornarien a ser amics, un cop fos bella. Però la manera com l'havia mirat... potser aquella era la raó per la qual separaven els lletjos dels bells. Devia ser horrible veure una cara lletja quan a totes hores estaves rodejat de tanta gent guapa. I si tot se n'havia anat en orris per culpa seva i a partir d'aquesta nit en Peris sempre la seguiria veient com la noia guenya dels cabells encrespats, fins i tot després de l'operació?

Un aerovehicle li va sobrevolar el cap, i la Tally es va ajupir. Segurament l'enxamparien i no es convertiria mai en bella.

S'ho mereixia per ser tan estúpida.

La Tally va recordar la promesa que li havia fet a en Peris: No l'enxamparien; necessitava convertir-se en bella per ell.

Va veure de reüll un llum que parpellejava. Es va posar a la gatzoneta i va mirar entre les fulles penjants del desmai.

Hi havia una vigilant al parc. Era una bella mitjana, no una de nova. A la llum del foc, les atractives característiques de la segona operació eren òbvies: espatlles amples, mandíbula ferma, nas afilat i pòmuls alts. La dona tenia la mateixa autoritat indiscutible que els professors de la Tally a Vil·la Lletjor.

Es va empassar saliva. Els nous bells tenien els seus propis vigilants. Només hi havia una raó per la qual una bella mitjana fos a la ciutat de Nova Bellesa: els vigilants buscaven algú, i no pararien fins a trobar-la.

La dona va apuntar la llanterna cap a una parella que hi havia en un banc. Tan sols li va caldre il·luminar-los un segon per confirmar que eren bells. La parella va fer un bot, però la vigilant va deixar anar una rialleta i es va disculpar. La Tally podia sentir-li la veu greu i segura, i va veure que els bells es relaxaven. Tot anava bé si ella deia que no passava res.

La Tally va sentir la necessitat de rendir-se, de presentar-se a la vigilant i demanar-li pietat. Potser si l'hi pogués explicar tot, la vigilant ho entendria i ho arreglaria. Els bells mitjans sempre sabien què fer.

Però l'hi havia promès a en Peris.

La Tally va fer un pas enrere cap a la foscor intentant ignorar l'horrible sensació de ser una infiltrada, una tafanera, per no rendir-se a l'autoritat de la dona. Es va moure entre la malesa el més ràpid que va poder.

Quan era a la vora del riu, la Tally va sentir un soroll davant seu. Una figura fosca es perfilava davant seu gràcies als llums del riu. No era una parella, era una figura solitària en la foscor.

Havia de ser un vigilant, esperant-la entre la malesa.

La Tally amb prou feines s'atrevia a respirar. S'havia quedat petrificada de quatre grapes, un genoll i una mà plena de fang aguantaven tot el seu pes. El vigilant encara no l'havia vist. Si la Tally s'esperava prou estona, potser el vigilant seguiria caminant.

Es va esperar, immòbil, durant uns minuts que se li van fer eterns. La figura no es va moure. Segur que sabia que els jardins eren l'única manera d'entrar i sortir a les fosques de la ciutat de Nova Bellesa.

Li va començar a tremolar el braç, els músculs es queixaven d'estar tanta estona en la mateixa posició, però no s'atrevia a moure el pes a l'altre braç. Si una sola branqueta es trencava, la delataria.

Es va estar quieta fins que tots els músculs cridaven de dolor. Potser el vigilant era tan sols un efecte de la llum. Potser s'ho estava imaginant tot.

Va parpellejar, intentant fer desaparèixer la figura.

Però seguia allà, clarament perfilada gràcies als llums ondulants del riu.

Una branqueta es va trencar sota el seu genoll, finalment els músculs l'havien traït. Però la figura encara no s'havia mogut, tot i que l'hauria d'haver sentit...

El vigilant estava sent bo amb ella, esperava que s'entregués. La deixava entregar-se. De vegades els professors ho feien a l'escola. Et feien veure que no podies escapar-te fins que ho confessaves tot.

La Tally es va aclarir la gola i va deixar anar un so petit i patètic.

—Em sap greu —va dir.

La figura va deixar anar un sospir.

—Oh, ostres. Ei, no passa res. Segur que jo també t'he espantat.

La noia es va inclinar cap endavant fent ganyotes, com si també estigués entumida de quedar-se quieta durant molta estona. La llum li va il·luminar el rostre.

També era lletja.

Es deia Shay. Portava els cabells foscos recollits en dues trenes i tenia els ulls massa separats. Tenia els llavis prou gruixuts, però era encara més prima que els nous bells. Havia vingut a la ciutat de Nova Bellesa en una expedició pròpia i feia una hora que estava amagada aquí, al costat del riu.

—No havia vist mai res d'igual —va xiuxiuejar—. Hi ha vigilants i aerovehicles a tort i a dret!

La Tally es va aclarir la gola.

—Crec que és culpa meva.

La Shay semblava que dubtés.

—Com ho has fet?

—Doncs era al centre de la ciutat, en una festa.

—T'has colat en una festa? Quina bogeria! —va dir la Shay, i llavors va abaixar el volum de la veu fins a convertir-se en un xiuxiueig—. Una bogeria, però una passada. Com hi has entrat?

—Portava una màscara.

—Apa! Una màscara de bella?

—Més aviat una màscara de porquet. És una llarga història.

La Shay va parpellejar.

—Una màscara de porquet. D'acord. A veure, deixa'm endevinar... Algú va bufar i bufar fins que la casa et va ensorrar?

—Com dius? No. M'estaven a punt d'enxampar... i res, he activat l'alarma d'incendis.

—Bona idea!

La Tally va somriure. La veritat és que era una bona història, ara que tenia algú a qui poder-la explicar.

—I com que m'havia quedat atrapada en aquell terrat, he agafat una jaqueta de salt i m'he llançat. He aerorebotat fins aquí.

—Què dius ara!

—Bé, com a mínim un tros fins aquí.

—Quina passada.

La Shay va somriure i després es va posar seriosa. Es va mossegar una ungla, que era un dels mals costums que s'eliminaven amb l'operació.

—Una pregunta, Tally, has anat a la festa... per veure algú?

Ara la que s'havia sorprès era la Tally.

—Com ho has endevinat?

La Shay va sospirar i va abaixar la mirada cap a les ungles fetes pols.

—Jo també tinc amics, per aquí. Amics d'abans, vull dir. A vegades els espio. — Va alçar la mirada—. Sempre havia estat la més petita, saps? I ara...

—T'has quedat sola.

La Shay va assentir.

—Sembla que has fet més que només espia, no?

—Doncs sí, he anat a saludar.

—Ostres! Quina bogeria... És el teu xicot o alguna cosa per l'estil?

La Tally va fer que no amb el cap. En Peris havia sortit amb altres noies, i la Tally ho havia aguantat. Ella també havia intentat fer el mateix, però la seva amistat havia estat sempre el més importat en les seves vides. Ara ja no, pel que semblava.

—Si fos el meu xicot, no crec que ho hagués pogut fer, saps? No hauria volgut que em veiés la cara. Però com que som amics, pensava que potser...

—Ja... I com ha anat?

La Tally s'ho va pensar un moment tot mirant l'aigua ondulada. En Peris estava tan guapo i semblava tan gran, i li havia dit que tornarien a ser amics quan la Tally també fos bella...

—Bàsicament, ha estat una pífia —va dir.

—Ja m'ho pensava.

—Excepte la part d'escapar-me. Això ha sigut increïble.

—Ja ho sembla, ja! —La Tally va poder sentir un somriure en la veu de la Shay—. Molt enginyosa.

Es van quedar en silenci durant un moment mentre les sobrevolava un aerovehicle.

—Però encara no ens hem escapat del tot, saps? —va dir la Shay—. El pròxim cop que activis una alarma d'incendis, fes-m'ho saber abans.

—Em sap greu que t'hagis quedat atrapada aquí.

La Shay la va mirar i va arrufar les celles.

—No ho dic per això. Em refereixo que si he de sortir corrents, com a mínim que també m'ho pugui passar bé.

La Tally va riure fluixet.

—D'acord. El pròxim cop t'ho faré saber.

—Fes-ho, si us plau. —La Shay va recórrer el riu amb la mirada—. Sembla que ara està més tranquil. On tens el patí?

—El què?

La Shay va treure un aeropatí de sota un arbust.

—En tens un, oi? Què has fet, creuar nedant?

—No, he... ei, espera. Com has aconseguit que l'aeropatí et porti a l'altre costat del riu?

Qualsevol cosa que volava tenia guardians pertot.

La Shay es va posar a riure.

—És el truc més vell del món. Em pensava que el coneixies.

La Tally va arronsar les espatlles.

—No utilitzo gaire el patí.

—Doncs aquest ens portarà a les dues.

—Espera, xst...

Podien veure un altre aerovehicle que circulava pel riu, just per sobre l'alçada dels ponts.

Quan va haver passat, la Tally va comptar fins a deu abans de tornar a parlar.

—No crec que sigui bona idea tornar volant.

—Però tu com has vingut fins aquí?

—Segueix-me. —La Tally es va incorporar una mica i va caminar uns metres a quatre grapes. Va mirar enrere—. Pots portar aquesta cosa?

—És clar, no pesa gaire. —La Shay va espetegar els dits i l'aeropatí es va separar del terra—. De fet, no pesa gens a menys que li doni l'ordre.

—Que útil!

La Shay va començar a gatejar mentre el patí la seguia fent bots, com si fos el globus d'un nen. La Tally no podia veure cap fil, però.

—On anem? —va preguntar la Shay.

—Conec un pont.

—Però ens delatarà.

—Aquest no. És un vell amic.

3.4 RECORDS ESBORRATS

La Tally va caure... un altre cop.

Aquest cop la caiguda no havia estat tan dolorosa. S'havia relaxat just quan li havia relliscat el peu de l'aeropatí, tal com la Shay li seguia insistint que fes. Donar voltes mentre queies no era gaire pitjor que quan el teu pare t'agafava pels canells quan eres petita i et feia girar.

Tot i que per poder ser comparable, el teu pare hauria de ser una criatura sobrehumana que t'intentés treure els braços de lloc.

Però, tal com li havia explicat la Shay, l'impuls de la caiguda havia d'anar a parar a algun lloc, i era millor fer voltes que xocar contra un arbre. Aquí, al parc Cleòpatra, n'hi havia moltíssims.

Després d'unes quantes rotacions, la Tally es va adonar que els canells l'abaixaven fins a la gespa, marejada però d'una sola peça.

La Shay es va apropar i es va aturar fent un gir elegant amb l'aeropatí, com si hi hagués nascut a sobre.

—Aquest cop ha estat una mica millor.

—A mi no m'ho ha semblat pas.

La Tally es va treure una polsera paracops i es va fregar el canell. Se li estava posant vermell, i es notava els dits dèbils.

La polsera era pesada i sòlida quan se la posava. Les polseres paracops havien de tenir metall a dins, perquè funcionaven amb imants, igual que els aeropatins. Sempre que li relliscaven els peus, les polseres s'activaven i li paraven la caiguda, com si fossin un gegant amistós que la posava fora perill i la gronxava fins que s'aturava.

Pels canells. Una altra vegada.

La Tally es va treure l'altra polsera i es va fregar el canell.

—No et rendeixis, ja quasi ho has aconseguit!

L'aeropatí de la Tally se li va acostar sol i li va fer uns tocs als canells com si fos un gos penedit. Va encreuar els braços i es va fregar les espatlles.

—Vols dir que quasi em parteixo en dos, no?

—No passa mai. He caigut més vegades que un got de llet en una muntanya russa.

—En una què?

—És igual. Vinga va, torna-ho a intentar.

La Tally va sospirar. No eren només els canells. Els genolls li feien mal d'inclinar-se bruscament per poder girar amb rapidesa, tenia la sensació que el cos li pesava una tona. La Shay ho anomenava «alta gravetat», que ocorria cada vegada que un objecte que es movia de pressa canviava de direcció.

—Anar amb aeropatí sembla molt divertit, com si fossis un ocell, però fer-ho bé en realitat és molt difícil.

La Shay va arronsar les espatlles.

—També ha de ser difícil ser un ocell, no? Imagina't haver de moure les ales tot el dia.

—Potser sí. La cosa millora?

—Per als ocells? No ho sé. Al patí? És clar que sí.

—Això espero.

La Tally es va posar les polseres i va pujar a l'aeropatí. Va trontollar una mica mentre s'ajustava al seu pes, com els rebots d'un llit elàstic.

—Comprova el teu sensor ventral.

La Tally es va tocar l'anella ventral, on la Shay havia enganxat el petit sensor. Li deia al patí on era el centre de gravetat de la Tally i cap a on estava encarada. El sensor fins i tot li llegia els músculs de la panxa, que pel que semblava, tothom que anava amb aeropatí tensava anticipant el gir. El patí era prou llest per poder aprendre gradualment com es movia el seu cos. Com més estona l'utilitzés, més es mantindria sota els seus peus.

Ella també havia d'aprendre a utilitzar-lo, per descomptat. La Shay no parava de dir-li que si els peus no eren al lloc correcte, ni el patí més llest del món aconseguiria sostenir-te. La superfície era rugosa per proporcionar tracció, però era increïble com era de fàcil relliscar i caure.

El patí tenia forma ovalada, era la meitat de llarg que la Tally i de color negre amb taques platejades, com les del guepard: l'únic animal del planeta que podia córrer més que un aeropatí. Havia sigut el primer patí de la Shay, i mai no l'havia reciclat. Fins a aquell dia, havia estat penjat a la paret sobre el seu llit.

La Tally va fer espetegar els dits, va flexionar els genolls mentre s'elevava i es va inclinar per agafar més velocitat.

La Shay la seguia just per sobre seu, sempre a certa distància.

Passava a tota velocitat pel costat dels arbres i les agulles verdoses i afilades li fetejaven els braços. El patí no permetria que xoqués contra res sòlid, però no es preocupava gens de les branquetes.

—Estén els braços, no ajuntis els peus! —li va cridar la Shay per enèsima vegada. La Tally va moure el peu esquerre cap endavant amb nerviosisme.

—Al final del parc, la Tally es va inclinar cap a la dreta, i el patí va fer un gir llarg i pronunciat. Va flexionar els genolls, que cada vegada havien d'aguantar més pes, mentre tornava cap on havien començat.

Ara la Tally volava a tota velocitat cap a les banderoles d'eslàlom, ajupint-se a mesura que s'hi acostava. Podia notar com l'aire li assecava els llavis i li aixecava la cua de cavall.

—Ai, mare —va xiuxiuejar.

El patí va passar la primera banderola a tota velocitat, i es va inclinar ràpidament cap a la dreta amb els braços estesos per mantenir l'equilibri.

—Gira! —va cridar la Shay.

La Tally es va retorçar per aconseguir tornar a posar el patí sota seu i després cap a l'altre costat, rodejant així la següent banderola. Quan la va haver passat, es va tornar a retorçar.

Però tenia els peus massa junts. Una altra vegada no! Li van relliscar les sabates per la superfície de la taula.

—No! —va cridar mentre tensava els dits dels peus i movia les mans a l'aire, intentant mantenir-se sobre el patí fos com fos. La sabata dreta li va relliscar cap a la punta de la taula fins a veure la silueta dels seus dits contra els arbres.

Els arbres! Estava pràcticament de costat, amb el cos paral·lel a terra.

Va passar pel costat de la banderola de l'eslàlom a tota velocitat i, de sobte, tot havia acabat. El patí es va balancejar fins a quedar sota la Tally mentre la seva trajectòria tornava a fer-se recta.

Havia aconseguit girar!

La Tally es va tombar per estar de cara la Shay.

—Ho he aconseguit! —va cridar.

I va caure.

Confós pel tomb que havia fet, el patí havia intentat executar un gir i l'havia deixat caure. La Tally es va relaxar mentre se li estiraven els braços d'una estrebada i tot donava voltes al seu voltant. Penjant de les polseres, va descendir cap a la gespa rient.

La Shay també reia.

—Gairebé ho has aconseguit.

—No! He passat pel costat de totes les banderoles. Però si ho has vist!

—D'acord, d'acord. Ho has aconseguit. —La Shay va riure mentre baixava del patí—. Però no ballis així quan acabis, Guenya, que no mola.

La Tally li va treure la llengua. En l'última setmana, la Tally havia après que la Shay només utilitzava el seu lleig sobrenom per humiliar-la. La Shay insistia que es diguessin pel nom de veritat la majoria de vegades, i la Tally s'hi havia acostumat ràpidament. En realitat li agradava. A part de'n Sol i l'Ellie (els seus pares) i uns quants professors estirats, ningú no li havia dit mai pel seu nom.

—El que tu diguis, Esquifida. Ha estat increïble.

La Tally va caure sobre la gespa. Li feia mal tot el cos, tenia els músculs rebentats.

—Gràcies per la classe. Volar és el millor del món.

La Shay va seure prop d'ella.

— A l'aeropatí, diversió sense fi!

—No m'ho havia passat tan bé amb ningú des que en...

La Tally no va dir el seu nom. Va mirar al cel, que era d'un color blau gloriós. Un cel perfecte. No havien començat fins al vespre. Sobre seu, alguns núvols alts ja començaven a tenir un to rosat, tot i que encara faltaven unes quantes hores per a la posta de sol.

—Ja... —va coincidir la Shay—. Jo tampoc. M'estava cansant de fer coses tota sola.

—Quant de temps et queda?

—Dos mesos i vint-i-sis dies —va respondre la Shay a l'instant.

La Tally es va quedar atònita durant un moment.

—N'estàs segura?

—És clar que sí.

La Tally va notar com se li formava un somriure d'orella a orella, i va tornar a caure sobre la gespa, rient.

—Ha de ser una broma. Vam néixer el mateix dia!

—No pot ser.

—Sí que pot ser! És perfecte, les dues ens convertirem en belles alhora!

La Shay es va quedar en silenci durant un moment.

—Sí, suposo que sí.

—El nou de setembre, oi?

La Shay va assentir.

—És fantàstic. Vull dir, no crec que pogués aguantar perdre una altra amiga, saps? No ens hem de preocupar que una de nosaltres abandoni l'altra.

La Shay va posar-se recta, ja no somreia.

—Tampoc no ho faria.

La Tally va parpellejar.

—No he dit que ho haguessis de fer, però...

—Però què?

—Però quan arriba el teu moment, vas a la ciutat de Nova Bellesa.

—I què? Als bells se'ls permet tornar a aquí, saps? També poden escriure.

La Tally va rebufar.

—Però no ho fan.

—Jo ho faria. —La Shay va dirigir la mirada més enllà del riu, cap a les teulades punxegudes de les torres de festa, mentre es mossegava amb fermesa l'ungla del polze.

—Jo també et vindria a veure, Shay.

—N'estàs segura?

—Sí, de veritat.

La Shay va arronsar les espatlles i es va tornar a estirar per mirar els núvols.

—D'acord. Però no ets la primera persona que m'ho promet, saps?

—Sí, ja ho sé.

Van estar en silenci durant una estona. Els núvols es movien a poc a poc davant del sol i l'aire es va tornar més fred. La Tally va pensar en en Peris, i va intentar recordar l'aspecte que tenia quan era el Nassut. En certa manera, ja no podia recordar la seva cara lletja, com si aquells minuts d'haver-lo vist bell li haguessin esborrat els records de tota una vida. Ara, tot el que podia veure era en Peris bell, aquells ulls, aquell somriure.

—Em pregunto per què no tornen mai —va dir la Shay—. Només de visita.

La Tally es va empassar saliva.

—Perquè som molt lletges, Esquifida, per això.

4. PROBLEMES DE TRADUCCIÓ

A continuació exposaré els problemes de traducció que se m'han presentat en aquests quatre capítols. Cal tenir en compte que aquest llibre pertany al gènere de ciència-ficció futurista i està ambientat en algun lloc de l'oest dels Estats Units, a la costa del Pacífic. Segons l'autor, el primer llibre de la saga ocorre d'aquí a tres-cents anys, després d'un desastre d'escala mundial que va acabar amb el 98% de la població. És per això que la majoria de problemes de traducció amb els quals m'he trobat són de comprensió i reformulació, que en bona part estan relacionats amb la cultura del món on es desenvolupen dels llibres. L'autor aprofita el gènere i la trama de la saga per inventar-se conceptes nous i recuperar idees i lèxic que s'acostumen a utilitzar només en aquest tipus de llibres. Els noms dels barris, els objectes i fins i tot els sobrenoms que utilitzen els personatges principals presenten dificultats a l'hora de traduir.

4.1 PROBLEMES CULTURALS

Tal com he comentat abans, *Uglies* és un llibre de ciència-ficció ambientat als Estats Units en un futur aparentment utòpic. És necessari tenir en compte que la cultura que hi ha en aquesta saga no equival a cap de les que existeixen en l'actualitat. Apareixen molts conceptes nous i d'altres que ja han sortit en altres obres de ciència-ficció. La ideologia d'aquesta societat és una exageració portada a l'extrem sobre la idea de la bellesa i la perfecció que sí que existeix en la societat actual. La dificultat més gran amb la qual m'he trobat és fer entendre en la traducció exactament el que l'autor de l'original pretenia.

Considero que el problema més important va ser decidir com traduir «uglies» i «pretties», perquè és un concepte que es tracta al llarg de tot el llibre i, per tant, és de gran importància per a la trama. L'autor no utilitza aquests termes de la mateixa manera que s'utilitzarien actualment, sinó que descriuen grups de persones. Scott Westerfeld divideix els membres de la societat d'aquest llibre segons l'edat que tenen i les operacions a les quals s'han sotmès.

Existeixen els «littlies», que són els menors de dotze anys i encara viuen amb els seus pares. No se'ls considera lletjos, perquè encara són petits i adorables. L'autor

declara que va agafar aquesta paraula de l'argot australià. He decidit traduir-ho per «nens», tot i que en algun context he considerat més adequat escriure «petits».

But Tally had ruined Peris's starting over—showing up like some pesky **little** who's not wanted, and leaving him with the bad taste of ugly in his mouth, not to mention covered with mud. (pàg. 25)

Quan compleixen els dotze anys, deixen de viure amb els pares i es muden a *Uglyville* (Vil·la Lletjor). A partir de llavors es consideren «uglies» fins als setze anys, quan se sotmeten a l'operació que els converteix en «pretties». Per a mi era important que aquests termes tinguessin el mateix pes i importància que a l'original, volia que es consideressin especials. És per això que vaig decidir traduir «uglies» per «lletjos» i «pretties» per «bells». Crec que la paraula «bellesa» encaixa amb com l'autor descriu aquestes persones. En canvi, anomenar algú «guapo» em sonava més vulgar i no tan perfecte com l'altre terme. Els «new pretties», és a dir, els nous bells, són aquells que s'acaben de sotmetre a l'operació. Viuen a *New Pretty Town* (la ciutat de Nova Bellesa) i l'únic que fan és divertir-se i passar-s'ho bé.

Als primers capítols no es parla gaire dels «middle pretties» i no s'anomenen els «late pretties», però per entendre la cultura d'aquesta saga seria convenient comentar-ho de totes maneres. Els «middle pretties», que he traduït com a «bells mitjans» són aquells que ja no viuen a la ciutat de Nova Bellesa. Unes proves determinen quines feines s'adequarien millor a cadascú segons la seva personalitat. Un cop se'ls assigna la feina, es muden als afores i se'ls permet casar-se i formar una família. Els bells mitjans es jubilen quan tenen aproximadament vuitanta anys i comencen tractaments i operacions per a allargar la vida fins als cent cinquanta anys més o menys. L'autor els anomena «late pretties».

4.2 PROBLEMES DE LÈXIC

Un dels problemes principals derivat de qüestions culturals és la quantitat de lèxic que hi ha. Pel sol fet de ser un llibre de ciència-ficció ja exigeix fer un glossari de termes nous i d'altres que s'acostumen a utilitzar només en aquest tipus d'obres. Com que aquests casos també presenten un problema de reformulació, em sembla que és millor parlar-ne a l'apartat dels problemes d'equivalència i posar a continuació els termes que desconeixia i vaig haver de buscar al diccionari.

Em vaig trobar el primer problema de lèxic a la quarta línia, en la qual el narrador descriu la posta de sol i com la forma dels núvols recordaven les escates de peix: «The scudding clouds did look a bit fishy, rippled into scales by a high-altitude wind». La paraula «scudding» descriu un tipus concret de núvols, per la qual cosa em vaig haver de documentar molt. La traducció final és la següent: «Els núvols que es movien tenien pinta de peixos perquè el vent que bufava a gran alçada els ondulava com escates».

També relacionat amb la naturalesa, termes com «vines» (pàg. 8) i frases com «sharp stings of evergreen needles» (pàg. 35) em van fer aturar mentre llegia per primer cop l'original. La traducció final és de «pàmpols de cep» i «agulles verdoses i afilades» respectivament.

Una altra àrea amb la qual no estic gaire familiaritzada és el vocabulari utilitzat en arquitectura. És per això que frases com «a squat teapot between two slender glasses of champagne» (pàg. 11), «looming towers» (pàg. 11), «spindly structures» (pàg. 12) i «at the spires of the party towers» (pàg. 38) em van presentar tant problemes de comprensió com de reformulació. En la majoria de casos una simple cerca al diccionari va ser suficient per entendre-ho i poder-ne fer la traducció adequada. En el primer cas, però, va ser necessari pensar en una traducció de la comparació que fa l'autor que no quedés gaire forçada: «com una tetera baixeta entre dues copes estretes de xampany». Per la resta tan sols va ser necessari trobar adjectius que s'adeqüessin a aquest tipus d'estructures: «torres imponents», «estructures llarguerudes» i «teulades punxegudes de les torres de festa» respectivament.

Finalment, el que em va presentar més problemes de comprensió va ser la manera de moure's dels personatges. Com que es tracta d'un llibre que no té ni dibuixos ni fotografies que ens ajudin a entendre exactament els moviments, és difícil poder-los reformular correctament. En concret, al quart capítol la protagonista està aprenent a anar en aeropati i la manera com descriu els moviments que fa sobre la taula i quan cau m'han presentat dificultat: «The spill didn't hurt so much this time» (pàg. 32), «spinning out» (pàg. 32), «Shay cruised up, banking her hoverboard to an elegant stop» (pàg. 32) i «the bracelets got all hovery and caught her fall» (pàg. 33).

En el primer cas, el context va ser clau per entendre a què es referia i ho vaig traduir per «Aquest cop la caiguda no havia estat tan dolorosa». En els altres tres casos

em vaig rellegir els passatges força vegades fins que vaig entendre el moviment dels personatges i llavors vaig centrar-me a trobar els equivalents: «Donar voltes mentre queies», «La Shay es va apropar i es va aturar fent un gir elegant amb l'aeropatí» i «les polseres s'activaven i li paraven la caiguda» respectivament. També vaig ser complicat trobar el significat exacte del nom d'aquest capítol (*Wipe out*), perquè no sabia ben bé a què es referia. Finalment ho vaig traduir per «Records esborrats» a partir del context.

Tally thought of Peris, and tried to remember the way he used to look back when he was Nose. Somehow, she couldn't recall his ugly face anymore. As if those few minutes of seeing him pretty had **wiped out** a lifetime of memories. All she could see now was pretty Peris, those eyes, that smile. (pàg. 38)

4.3 PROBLEMES D'EQUIVALÈNCIA

La majoria de problemes d'equivalència amb els quals m'he trobat també es podrien agrupar dins dels apartats anteriors, perquè hi estan directament relacionats. Com ja he comentat abans, el fet que es tracti d'una obra de ciència-ficció és de gran importància a l'hora de traduir. Hi ha una gran quantitat de paraules i conceptes que s'inventa l'autor i d'altres que existeixen en altres obres d'aquest gènere. Per tant, és molt important la documentació d'aquest gènere i saber distingir què és inventat i què no ho és.

Un dels problemes d'equivalència que només vull mencionar és la diferenciació social segons l'edat i les operacions a les quals se sotmeten. Com que ja ho he comentat anteriorment, no repetiré les meves solucions per a aquests termes (*littlies*, *uglies*, *pretties*, *middle pretties* i *late pretties*). Tan sols s'ha de tenir en compte que també van presentar un repte per trobar equivalents que funcionessin bé amb tots els grups.

Com que es tracta d'una ciutat fictícia, tots els llocs que apareixen en aquests primers capítols no corresponen a cap que coneguem. Tot i que no coneixem com es diu la ciutat de la protagonista, sí que sabem els noms de les zones i els barris que hi ha: *Uglyville* (la zona amb els dormitoris on viu la Tally) l'he traduïda per Vil·la Lletjor; en canvi, *New Pretty Town* (on viuen els bells) en català es converteix en la ciutat de Nova Bellesa. Dins de la ciutat de Nova Bellesa trobem les torres de festa (*party towers*), la Mansió Garbo (*Garbo Mansion*), que és on viu en Peris, i els jardins de plaer

(*pleasure gardens*). Més enllà de Vil·la Lletjor es troba el parc Cleòpatra (*Cleopatra Park*). De tots aquests noms els que més reptes em van presentar van ser *Uglyville* i *New Pretty Town*: vaig rumiar-hi durant unes setmanes fins que vaig trobar uns equivalents que no sonessin forçats però que també transmetessin la idea de bellesa i lletjor.

Els sobrenoms apareixen durant tot el llibre i és necessari trobar-ne un bon equivalent perquè cal transmetre la mateixa idea que tenia l'autor quan els va pensar. Els sobrenoms acostumen a assenyalar una facció o una característica dels lletjos que és força pronunciada i que s'elimina amb l'operació. Als quatre primers capítols del llibre només apareixen tres sobrenoms: la Tally és la Guenya (*Squint*), en Peris és el Nassut (*Nose*) i la Shay és l'Esquifida (*Skinny*). Vaig decidir traduir els tres sobrenoms per tres adjectius en comptes d'utilitzar substantius i adjectius, tal com fa l'original. Considero que en català sona més natural fer-ho d'aquesta manera.

Tot i que l'autor d'aquest llibre s'inventa força termes nous i conceptes que no existeixen actualment, també agafa paraules d'altres obres de ciència-ficció anteriors. Un exemple molt clar d'això són tots els termes que crea a partir del prefix «hover-», com per exemple «hoverboard» i «hovercar». Aquests termes apareixen amb freqüència i s'han popularitzat gràcies a les pel·lícules de *Retorn al futur* (concretament a la segona). Cal tenir en compte, però, que Hoverboard és una marca registrada i en cap cas es podria deixar sense traduir. És per això que vaig decidir construir tots aquests termes a partir del prefix «aero-». Així doncs, es converteixen en «aeropatí» i «aerovehicule», però també tenim altres termes com «aeropilars» (*hoverstruts*) o «aerorebotar» (*to hover-bounce*).

Hi ha altres termes que s'inventa l'autor, com per exemple «interface ring» o «crash bracelet» que apareixen en més d'una ocasió i que cal traduir sempre igual, perquè aporten informació important a la trama. És per això que vaig crear un glossari (el podeu trobar als annexos) amb tots aquests termes nous que em van plantejar problemes d'equivalència. En la majoria de casos només va ser necessari pensar en equivalents que s'entenguessin i que no sonessin forçats.

Hi ha una frase que diu la Shay, per això, que sí que vaig considerar un repte més gran. Aquest personatge, quan està ensenyant a la Tally a anar amb aeropatí, li diu «Never bored on a hoverboard!». En aquest cas, no només és important mantenir la

traducció de «hoverboard», sinó que em va semblar necessari mantenir una rima perquè sonés com un eslògan. La traducció final és la següent: «A l'aeropatí, diversió sense fi!».

4.4 GLOSSARI

- **Belly ring:** anella ventral
- **Belly sensor:** sensor ventral
- **Bungee jacket:** jaqueta de salt
- **Cleopatra Park:** parc Cleopatra
- **Crash bracelet:** polsera paracops
- **Firefighting hovercar:** aerovehicle de bombers
- **Garbo Mansion:** Mansió Garbo
- **House minder:** guardià de la casa
- **Hoverboard:** aeropatí
- **Hover-bounce:** aerorebotar
- **Hovercar:** aerovehicle
- **Hoverstruts:** aeropilars
- **Interface ring:** anell comunicador
- **Lifter:** mecanisme elevador
- **Littlies:** nens
- **Middle pretty:** bell mitjà
- **Minder:** guardià
- **New pretties:** nous bells
- **New Pretty Town:** ciutat de Nova Bellesa
- **Nose:** Nassut
- **Party tower:** torre de festa
- **Pleasure garden:** jardí de plaer
- **Pretties:** bells
- **Reveler:** sarauista
- **Safety fireworks:** focs artificials de seguretat
- **Safety sparkler:** bengala de seguretat

- **Skinny:** Esquifida
- **Squint:** Guenya
- **Toothbrush pill:** pastilla *rentadents*
- **Uglies:** lletjos
- **Uglyville:** Vil·la Lletjor
- **Warden:** vigilant

5. COMPARACIÓ AMB LA TRADUCCIÓ AL CASTELLÀ

La traducció al castellà d'aquest llibre és a càrrec de la Nieves Nueno Cobas. Va ser publicada l'any 2008 pel grup editorial Penguin Random House, concretament dins del segell de literatura juvenil Montena. Des de llavors ha estat reimpressa nombroses vegades i se n'han fet moltes edicions.

El primer que crida l'atenció quan agafes la traducció és, sens dubte, el títol. Tot i que ja sabem que no sempre és el traductor qui decideix el títol de les obres, és curiós que l'obra en castellà es digui *Traición*. No és una mala opció, però sí que ens dona una informació que a l'original no tenim, perquè fa referència a una part de la trama que no apareix al principi del llibre (a diferència del títol original, que s'entén des de l'inici).

El quart capítol, anomenat «Wipe out» en l'original, en castellà ha estat traduït per «Feos». Tenint en compte que el títol original pot ser subjecte a interpretacions diverses i aquesta podria ser una d'elles, trobo que és una traducció massa lliure i s'allunya massa de la idea que es vol transmetre: que quan marxem a la ciutat de Nova Bellesa comencem una vida nova i sembla que s'oblidin de la seva vida anterior, com si mai no hagués existit.

A més a més, no és consistent amb la manera de traduir «pretties» i «uglies». Si fes una traducció més aviat literal, no cridaria gaire l'atenció quan compares les dues traduccions, en castellà els anomena «perfectos» i «imperfectos». Personalment m'agrada força que no en faci una traducció literal, com en el meu cas, perquè exagera encara més la idea de la bellesa i la converteix en la perfecció absoluta. El problema rau en aquesta inconsistència de traduccions: a vegades ho tradueix literalment i a vegades no. Sí que és veritat que s'entén i que no porta confusió, però definitivament és un detall que salta a la vista quan tens els textos l'un al costat de l'altre. A part dels «perfectos» i els «imperfectos», en castellà, als nous bells els anomena «nuevos perfectos»; als bells mitjans, «perfectos medianos»; i als nens, «pequeños».

Un cop ens endinsem en la lectura podem veure altres detalls que se'ns escaparien si no féssim una comparació. Per exemple, «Uglyville» es converteix en «Feópolis» en castellà i «New Pretty Town» la tradueix com jo: «Nueva Belleza». Hi ha altres llocs que apareixen com el parc Cleòpatra o la Mansió Garbo que també en fa

una traducció literal, i d'altres que són pràcticament iguals als meus: en castellà, el jardí de plaer es diu «jardín del placer».

Els sobrenoms que apareixen en aquests primers quatre primers capítols també s'han de mencionar, perquè crec que estan molt ben aconseguits. L'Esquifida (*Skinny*) es diu «Flaca» en castellà, la Guenya (*Squint*) es diu «Bizca» i el Nassut (*Nose*) és el «Narizotas». Definitivament aquests sobrenoms tenen la força que demanava l'obra original i compleixen amb el to una mica despectiu que pretenen tenir els sobrenoms en aquesta cultura.

Els objectes que sobrevolen la ciutat els tradueix amb el prefix «aero-». La majoria no s'allunyen gaire del que havia pensat jo («aerotabla» i «aerovehículo») i altres termes són una mica diferents, tot i que són perfectament vàlids i estan ben traduïts, com per exemple: «aeropuntales» (*hoverstruts*) i «aerovehículos de extinción de incendios» (*firefighting hovercar*). El verb «to hover-bounce», que jo he traduït per «aerorebotar», el tradueix simplement per «rebotar». Sí que és veritat que pel context s'entén que es rebot a l'aire, però perd el prefix que tenen aquests altres termes.

Altres objectes relacionats amb els aeropatins són l'anella ventral («anilla del vientre»), el sensor ventral («sensor ventral») i les polseres paracops («pulseras protectoras»). D'aquests tres casos, em criden l'atenció els dos primers. Personalment unificaria i diria «ventral» o bé «del vientre» en tots dos termes, tot i que s'entén perfectament.

Quan la protagonista salta del terrat amb la jaqueta de salt, en castellà salta amb un «arnés de salto». Com que no es fa una descripció gaire detallada de l'objecte, és complicat imaginar-lo a la perfecció. Jo vaig considerar que anomenar-ho jaqueta ajudaria a visualitzar-la com un objecte molt més complex i segur que un simple arnès, tot i que cal dir que amb la descripció que es fa es pot entendre que no es tracta d'això i no seria mala idea anomenar-ho arnès. Actualment sí que existeixen dibuixos d'aquest «bungee jacket», que no existien quan es va fer la traducció al castellà. Això és un dels avantatges que té fer una traducció d'una obra que es va publicar fa uns quants anys: se'n parla força i hi ha informació complementària que no hi havia al moment de la publicació.

Altres objectes variis que apareixen al llarg dels quatre primers capítols són la pastilla rentadents («píldora limpiadora de dientes»), l'anell comunicador («anillo de

comunicación»), els mecanismes elevadors («alzas») i també els sarauistes («revelers» en anglès), que tradueix per «bailarines».

En definitiva, tot i que sí que hi ha alguns temes i títols que tradueix diferent («perfectos», «imperfectos», «Feos», etc.), la majoria s'assemblen força i no s'allunyen gaire de l'original. Considero que la traducció de la Nieves Nueno és molt bona i té solucions a problemes d'equivalència que estan molt ben trobades, tot i que en alguns casos falta una mica de consistència a l'hora de repetir termes.

6. CONCLUSIONS

Durant els últims anys s'han fet més esforços per recuperar el gènere en català i s'han pogut crear agrupacions, esdeveniments i premis que en tenen relació: la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia (SCCFF), la Convenció Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia (CatCon), el premi UPC de ciència-ficció i els premis Ictineu, entre d'altres. Això ha permès incentivar també la traducció d'aquest tipus de novel·la, tot i que segueix sent més comú fer-ne la traducció només al castellà. Segurament és per aquest motiu que durant l'adolescència no vaig poder gaudir de la lectura d'*Uglies* en català. És necessari seguir donant suport al gènere i incentivar-ne la traducció si no volem que es perdi.

Durant el procés de traducció d'aquests capítols, la majoria de problemes que han sorgit han estat de comprensió de reformulació. Cal recordar que, com que es tracta d'una novel·la de ciència-ficció, l'autor s'inventa termes i conceptes, però també en recupera d'altres obres d'aquest gènere. Sempre és interessant consumir obres que comparteixin temàtica, perquè ajuda i t'inspira a trobar diferents solucions a noms d'objectes i llocs, entre d'altres.

És important recordar que tothom tradueix diferent i no per això significa que altres opcions no siguin vàlides. Ha estat molt interessant poder comprovar que, evidentment, el que he traduït jo i el que va traduir Nieves Nuevo en el seu moment mantenen força fidelitat a l'original. Quan és necessari crear termes nous, però, en poden sortir idees i solucions diferents. Tot i que m'he hagut d'encarar amb problemes de traducció, la facilitat d'avui dia a poder accedir a la informació per Internet és de gran utilitat, sobretot quan es tracta de problemes de comprensió. L'única manera de trobar equivalents per a termes que s'inventa l'autor, en canvi, és donar-hi voltes i pensar en alternatives fins a trobar-ne la més adequada. És per això que la ciència-ficció és tan necessària; per no perdre mai la imaginació.

6.1 AGRAÏMENTS

Aquest treball no hauria vist mai la llum si no hagués estat per la meva tutora, la Dolors Udina, qui m'ha guiat de la millor manera possible i m'ha obert encara més els ulls a la bellesa de la traducció literària.

També m'agradaria donar les gràcies a la Judit, per anar sempre un pas enllà i ajudar-me amb tots els dubtes que li presentava i a la Isabel, pel suport moral incondicional que, passi el que passi, sempre rebo.

Finalment, voldria agrair a la meva família que sempre m'hagi donat suport, des del dia que vaig decidir fer el grau de Traducció i Interpretació. Han passat moltes coses fins a arribar on sóc ara, i sé que escriure aquest treball m'hauria estat impossible sense el vostre ajut. Això va per a vosaltres, per no deixar de creure en mi.

7. ANNEXOS

En aquests annexos hi trobareu:

1. Un esquema extret del llibre *El futur dels nostres avis*, de Sebastià Roig, amb la cronologia de la ciència-ficció a Europa, als Estats Units i a Catalunya abans de la guerra civil espanyola.
2. Els quatre primers capítols del text original, *Uglies*, que són els que he traduït.

7.1 CRONOLOGIA DE LA CIÈNCIA-FICCIÓ

Europa	Estats Units	Catalunya
1818, Mary Shelley, <i>Frankenstein</i>	1837, E. A. Poe, <i>Les aventures d'Arthur Gordon Pym</i>	—
1864, Jules Verne, <i>Viatge al centre de la Terra</i> 1865, Jules Verne, <i>De la Terra a la Lluna</i>	—	1866, <i>Diario de Barcelona</i> publica <i>De la Tierra a la Luna</i>
1870, Jules Verne, <i>Vint mil llegües de viatge submarí</i>	—	1875, Joan Sardà Lloret parodia <i>Frankenstein</i> a <i>La Renaixensa</i> 1879, Narcís Campmany i Joan Molas, <i>De la Terra al Sol</i>
1886, R. L. Stevenson, <i>El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde</i>	1889, Mark Twain, <i>Un ianquí a la cort del rei Artús</i>	1885, C. Gumà, <i>Quinze dies a la Lluna</i>
1892, William Morris, <i>Noves d'enlloc</i> 1895, H. G. Wells, <i>La màquina del temps</i> 1897, H. G. Wells, <i>L'home invisible</i>	—	1894, Manuel Figuerola, <i>L'any 13.000</i>
1901, H. G. Wells, <i>Els primers homes a la Lluna</i> 1902, <i>Un viatge a la Lluna</i> , film de Georges Méliès 1904, H. G. Wells, <i>L'aliment dels déus</i>	—	1904, Frederic Pujulà i Vallès, «El codi de la no-llei o el radical doctor Pastetes i el sopar de la marquesa intel·lectual» 1905, Santiago Rusiñol, <i>L'escudellòmetro</i> 1908, <i>La Veu de Catalunya</i> publica <i>Els primers homes a la Lluna</i> 1908, <i>El hotel elèctric</i> , film de Segundo de Chomón

Europa	Estats Units	Catalunya
1912, Arthur Conan Doyle, <i>El món perdut</i>	1910, <i>Frankenstein</i> , film de J. Searle Dawley 1911, Hugo Gernsback, <i>Ralph 124C 41+</i>	1909, Pompeu Gener, <i>Doctor Stumper</i> 1911, J. M. Folch i Torres, <i>El gegant dels aires</i> 1912, Frederic Pujulà i Vallès, <i>Homes artificials</i>
1920, Karel Čapek, <i>R.U.R.</i> 1920, <i>El Golem</i> , film de Paul Wegener 1921, Ievgeni Zamiatin, <i>Nosaltres</i>	1917, Edgar Rice Burroughs, <i>Una princesa de Mart</i>	1918, <i>Noves d'enlloc</i> , traducció de Joan Estelrich 1919, Joaquim Ruyra, «La fi del món a Girona» 1919, Joan Santamaria, «Com va caure la Marta Clarissa»
1924, <i>Aelita</i> , film de Iàkov Protazànov 1924, <i>Les mans d'Orlac</i> , film de Robert Wiene	1925, <i>El món perdut</i> , film de Harry O. Hoyt	1923, J. M. Folch i Torres, <i>L'extraordinària expedició d'en Jep Ganàpia</i> 1924, Àngel Ferran, <i>Juli Verne</i> 1925, Gastó A. Màntua, <i>La caràtula</i> 1925, Ambrosi Carrión i Enric Lluelles, <i>Temps ençà... Temps enllà</i>
1927, <i>Metropolis</i> , film de Fritz Lang	1926, <i>Amazing Stories</i> , revista d'Hugo Gernsback	1926, Joan Santamaria, <i>Quatre titelles i un ninot</i> 1927, <i>L'illa misteriosa</i> , traducció de J. R. E. 1927, <i>Metropolis</i> , traducció de Josep Lleonart 1927, Onofre Parés, <i>L'illa del gran experiment</i>
—	1928, Philip Nowlan, <i>Armageddon 2419 A.D.</i>	1928, Gaetà Cornet i Guillem d'Oloró, <i>Professor Pierre d'Os</i> 1928, Ermengol Vinaixa, <i>Un viatge a la Lluna</i> 1928, Ramon Miret i Joaquim Fecit, <i>Un viatge a la Lluna</i> 1928, <i>R.U.R.</i> s'estrena al Romea, traduïda per A. V. Bejcek i Carles Capdevila

Europa	Estats Units	Catalunya
1929, <i>La dona a la lluna</i> , film de Fritz Lang 1930, Olaf Stapledon, <i>Primers i darrers homes</i>	1929, <i>Science Wonder Stories</i> , revista d'Hugo Gernsback 1930, 1980. <i>Just Imagine</i> , film de David Butler 1931, <i>El doctor Frankenstein</i> , film de James Whale	1929, <i>L'home invisible</i> , traducció de Just Cabot 1929, Karel Čapek visita Barcelona 1930, Ambrosi Carrión, «Molock i l'inventor» 1931, Carles Sindreu, «La Venus ortopèdica»
1932, Aldous Huxley, <i>Un món feliç</i>	1932, <i>L'home i el monstre</i> , film de Rueben Mamoulian 1933, <i>L'home invisible</i> , film de James Whale 1935, <i>Les mans d'Orlac</i> , film de Karl Freund	1935, Joaquim M. de Nadal, «El llamp blau» 1935, Valentí Castanys, <i>Dos mil anys després</i> 1935, Lluís Masriera, <i>Les gàrgoles de la Seu</i> 1935, H. G. Wells visita Barcelona
1936, <i>La vida futura</i> , film de William Cameron Menzies, escrit per H. G. Wells 1936, Karel Čapek, <i>La guerra de les salamandres</i> 1938, C. S. Lewis, <i>El planeta silenciós</i>	1936, <i>Temps moderns</i> , film de Charlie Chaplin 1936, <i>Thrilling Wonder Stories</i> , revista d'Hugo Gernsback 1938, Jerry Siegel i Joe Shuster, <i>Superman</i>	1936, Josep Maria Francès, <i>Retorn al Sol</i> 1936, Pere Calders, «La meua estada al centre de la Terra» 1936, Ramon Vinyes, <i>Ball de titelles</i> 1936, Elvira Augusta Lewi, <i>Els habitants del pis 200</i> 1938, Francesc Trabal, <i>Tres arguments</i>

Roig, S. *El futur dels nostres avis*. 2012.

7.2 TEXT ORIGINAL

NEW PRETTY TOWN

The early summer sky was the color of cat vomit.

Of course, Tally thought, you'd have to feed your cat only salmon-flavored cat food for a while, to get the pinks right. The scudding clouds did look a bit fishy, rippled into scales by a high-altitude wind. As the light faded, deep blue gaps of night peered through like an upside-down ocean, bottomless and cold.

Any other summer, a sunset like this would have been beautiful. But nothing had been beautiful since Peris turned pretty. Losing your best friend sucks, even if it's only for three months and two days.

Tally Youngblood was waiting for darkness.

She could see New Pretty Town through her open window. The party towers were already lit up, and snakes of burning torches marked flickering pathways through the pleasure gardens. A few hot-air balloons pulled at their tethers against the darkening pink sky, their passengers shooting safety fireworks at other balloons and passing parasailers. Laughter and music skipped across the water like rocks thrown with just the right spin, their edges just as sharp against Tally's nerves.

Around the outskirts of the city, cut off from town by the black oval of the river, everything was in darkness. Everyone ugly was in bed by now.

Tally took off her interface ring and said, "Good night."

"Sweet dreams, Tally," said the room.

She chewed up a toothbrush pill, punched her pillows, and shoved an old portable heater—one that produced about as much warmth as a sleeping, Tally-size human being—under the covers.

Then she crawled out the window.

Outside, with the night finally turning coal black above her head, Tally instantly felt better. Maybe this was a stupid plan, but anything was better than another night awake in bed feeling sorry for herself. On the familiar leafy path down to the water's edge, it was easy to imagine Peris stealing silently behind her, stifling laughter, ready for a night of spying on the new pretties. Together. She and Peris had figured out how

to trick the house minder back when they were twelve, when the three-month difference in their ages seemed like it would never matter.

“Best friends for life,” Tally muttered, fingering the tiny scar on her right palm.

The water glistened through the trees, and she could hear the wavelets of a passing river skimmer’s wake slapping at the shore. She ducked, hiding in the reeds. Summer was always the best time for spying expeditions. The grass was high, it was never cold, and you didn’t have to stay awake through school the next day.

Of course, Peris could sleep as late as he wanted now. Just one of the advantages of being pretty.

The old bridge stretched massively across the water, its huge iron frame as black as the sky. It had been built so long ago that it held up its own weight, without any support from hoverstruts. A million years from now, when the rest of the city had crumbled, the bridge would probably remain like a fossilized bone.

Unlike the other bridges into New Pretty Town, the old bridge couldn’t talk—or report trespassers, more importantly. But even silent, the bridge had always seemed very wise to Tally, as quietly knowing as some ancient tree.

Her eyes were fully adjusted to the darkness now, and it took only seconds to find the fishing line tied to its usual rock. She yanked it, and heard the splash of the rope tumbling from where it had been hidden among the bridge supports. She kept pulling until the invisible fishing line turned into wet, knotted cord. The other end was still tied to the iron framework of the bridge. Tally pulled the rope taut and lashed it to the usual tree.

She had to duck into the grass once more as another river skimmer passed. The people dancing on its deck didn’t spot the rope stretched from bridge to shore. They never did. New pretties were always having too much fun to notice little things out of place.

When the skimmer’s lights had faded, Tally tested the rope with her whole weight. One time it had pulled loose from the tree, and both she and Peris had swung downward, then up and out over the middle of the river before falling off, tumbling into the cold water. She smiled at the memory, realizing she would rather be on that expedition—soaking wet in the cold with Peris—than dry and warm tonight, but alone.

Hanging upside down, hands and knees clutching the knots along the rope, Tally pulled herself up into the dark framework of the bridge, then stole through its iron skeleton and across to New Pretty Town.

She knew where Peris lived from the one message he had bothered to send since turning pretty. Peris hadn't given an address, but Tally knew the trick for decoding the random looking numbers at the bottom of a ping. They led to someplace called Garbo Mansion in the hilly part of town.

Getting there was going to be tricky. In their expeditions, Tally and Peris had always stuck to the waterfront, where vegetation and the dark backdrop of Uglyville made it easy to hide. But now Tally was headed into the center of the island, where floats and revelers populated the bright streets all night. Brand-new pretties like Peris always lived where the fun was most frantic.

Tally had memorized the map, but if she made one wrong turn, she was toast. Without her interface ring, she was invisible to vehicles. They'd just run her down like she was nothing.

Of course, Tally was nothing here.

Worse, she was ugly. But she hoped Peris wouldn't see it that way. Wouldn't see her that way.

Tally had no idea what would happen if she got caught. This wasn't like being busted for "forgetting" her ring, skipping classes, or tricking the house into playing her music louder than allowed. Everyone did that kind of stuff, and everyone got busted for it. But she and Peris had always been very careful about not getting caught on these expeditions. Crossing the river was serious business.

It was too late to worry now, though. What could they do to her, anyway? In three months she'd be a pretty herself.

Tally crept along the river until she reached a pleasure garden, and slipped into the darkness beneath a row of weeping willows. Under their cover she made her way alongside a path lit by little guttering flames.

A pretty couple wandered down the path. Tally froze, but they were clueless, too busy staring into each other's eyes to see her crouching in the darkness. Tally silently watched them pass, getting that warm feeling she always got from looking at a

pretty face. Even when she and Peris used to spy on them from the shadows, giggling at all the stupid things the pretties said and did, they couldn't resist staring. There was something magic in their large and perfect eyes, something that made you want to pay attention to whatever they said, to protect them from any danger, to make them happy. They were so . . . pretty.

The two disappeared around the next bend, and Tally shook her head to clear the mushy thoughts away. She wasn't here to gawk. She was an infiltrator, a sneak, an ugly. And she had a mission.

The garden stretched up into town, winding like a black river through the bright party towers and houses. After a few more minutes of creeping, she startled a couple hidden among the trees (it was a pleasure garden, after all), but in the darkness they couldn't see her face, and only teased her as she mumbled an apology and slipped away. She hadn't seen too much of them, either, just a tangle of perfect legs and arms.

Finally, the garden ended, a few blocks from where Peris lived.

Tally peered out from behind a curtain of hanging vines. This was farther than she and Peris had ever been together, and as far as her planning had taken her. There was no way to hide herself in the busy, well-lit streets. She put her fingers up to her face, felt the wide nose and thin lips, the too high forehead and tangled mass of frizzy hair. One step out of the underbrush and she'd be spotted. Her face seemed to burn as the light touched it. What was she doing here? She should be back in the darkness of Uglyville, awaiting her turn.

But she had to see Peris, had to talk to him. She wasn't quite sure why, exactly, except that she was sick of imagining a thousand conversations with him every night before she fell asleep. They'd spent every day together since they were littlies, and now . . . nothing. Maybe if they could just talk for a few minutes, her brain would stop talking to imaginary Peris. Three minutes might be enough to hold her for three months.

Tally looked up and down the street, checking for side yards to slink through, dark doorways to hide in. She felt like a rock climber facing a sheer cliff, searching for cracks and handholds.

The traffic began to clear a little, and she waited, rubbing the scar on her right palm. Finally, Tally sighed and whispered, "Best friends forever," and took a step forward into the light.

An explosion of sound came from her right, and she leaped back into the darkness, stumbling among the vines, coming down hard on her knees in the soft earth, certain for a few seconds that she'd been caught.

But the cacophony organized itself into a throbbing rhythm. It was a drum machine making its lumbering way down the street. Wide as a house, it shimmered with the movement of its dozens of mechanical arms, bashing away at every size of drum. Behind it trailed a growing bunch of revelers, dancing along with the beat, drinking and throwing their empty bottles to shatter against the huge, impervious machine.

Tally smiled. The revelers were wearing masks.

The machine was lobbing the masks out the back, trying to coax more followers into the impromptu parade: devil faces and horrible clowns, green monsters and gray aliens with big oval eyes, cats and dogs and cows, faces with crooked smiles or huge noses.

The procession passed slowly, and Tally pulled herself back into the vegetation. A few of the revelers passed close enough that the sickly sweetness from their bottles filled her nose. A minute later, when the machine had trundled half a block farther, Tally jumped out and snatched up a discarded mask from the street. The plastic was soft in her hand, still warm from having been stamped into shape inside the machine a few seconds before.

Before she pressed it against her face, Tally realized that it was the same color as the cat-vomit pink of the sunset, with a long snout and two pink little ears. Smart adhesive flexed against her skin as the mask settled onto her face. Tally pushed her way through the drunken dancers, out the other side of the procession, and ran down a side street toward Garbo Mansion, wearing the face of a pig.

BEST FRIENDS FOREVER

Garbo Mansion was fat, bright, and loud.

It filled the space between a pair of party towers, a squat teapot between two slender glasses of champagne. Each of the towers rested on a single column no wider than an elevator. Higher up they swelled to five stories of circular balconies, crowded with new pretties. Tally climbed the hill toward the trio of buildings, trying to take in the view through the eyeholes of her mask.

Someone jumped, or was thrown, from one of the towers, screaming and flailing his arms. Tally gulped, forcing herself to watch all the way down, until the guy was caught by his bungee jacket a few seconds before splatting. He hover-bounced in the harness a few times, laughing, before being deposited softly on the ground, close enough to Tally that she could hear nervous hiccups breaking up his giggles. He'd been as scared as Tally.

She shivered, though jumping was hardly any more dangerous than standing here beneath the looming towers. The bungee jacket used the same lifters as the hoverstruts that held the spindly structures up. If all the pretty toys somehow stopped working, just about everything in New Pretty Town would come tumbling down.

The mansion was full of brand-new pretties—the worst kind, Peris always used to say. They lived like uglies, a hundred or so together in a big dorm. But this dorm didn't have any rules. Unless the rules were Act Stupid, Have Fun, and Make Noise.

A bunch of girls in ball gowns were on the roof, screaming at the top of their lungs, balancing on the edge and shooting safety fireworks at people on the ground. A ball of orange flame bounced next to Tally, cool as an autumn wind, driving away the darkness around her.

"Hey, there's a pig down there!" someone screamed from above. They all laughed, and Tally quickened her stride toward the wide-open door of the mansion. She pushed inside, ignoring the surprised looks of two pretties on their way out.

It was all one big party, just like they always promised it would be. People were dressed up tonight, in gowns and in black suits with long coattails. Everyone seemed to find her pig mask pretty funny. They pointed and laughed, and Tally kept moving, not

giving them time to do anything else. Of course, everyone was always laughing here. Unlike an ugly party, there'd never be any fights, or even arguments.

She pushed from room to room, trying to distinguish faces without being distracted by those big pretty eyes, or overwhelmed by the feeling that she didn't belong. Tally felt uglier every second she spent there. Being laughed at by everyone she met wasn't helping much. But it was better than what they'd do if they saw her real face.

Tally wondered if she would even recognize Peris. She'd only seen him once since the operation, and that was coming out of the hospital, before the swelling had subsided. But she knew his face so well. Despite what Peris always used to say, pretties didn't really all look exactly the same. On their expeditions, she and Peris had sometimes spotted pretties who looked familiar, like uglies they'd known. Sort of like a brother or sister—an older, more confident, much prettier brother or sister. One you'd be jealous of your whole life, if you'd been born a hundred years ago. Peris couldn't have changed that much.

"Have you seen the piggy?"

"The what?"

"There's a piggy on the loose!"

The giggling voices were from the floor below. Tally paused and listened. She was all alone here on the stairs. Apparently, pretties preferred the elevators.

"How dare she come to our party dressed like a piggy! This is white tie!"

"She's got the wrong party."

"She's got no manners, looking that way!"

Tally swallowed. The mask wasn't much better than her own face. The joke was wearing thin.

She bounded up the stairs, leaving the voices behind. Maybe they'd forget about her if she just kept moving. There were only two more floors of Garbo Mansion to go, and then the roof. Peris had to be here somewhere.

Unless he was out on the back lawn, or up in a balloon, or a party tower. Or in a pleasure garden somewhere, with someone. Tally shook away that last image and ran

down the hall, ignoring the same jokes about her mask, risking glances into the rooms one by one.

Nothing but surprised looks and pointed fingers, and pretty faces. But none of them rang a bell. Peris wasn't anywhere.

"Here, piggy, piggy! Hey, there she is!"

Tally bolted up to the top floor, taking two stairs at a time. Her hard breathing had heated up the inside of the mask, her forehead sweating, the adhesive crawling as it tried to stay attached. They were following her now, a group of them, laughing and stumbling over one another up the stairs.

There wasn't any time to search this floor. Tally glanced up and down the hall. No one up here, anyway. The doors were all closed. Maybe a few pretties were actually getting their beauty sleep.

If she went up to the roof to check for Peris, she'd be trapped.

"Here, piggy, piggy!"

Time to run. Tally dashed toward the elevator, skidding to a halt inside. "Ground floor!" she ordered.

She waited, peering down the hall anxiously, panting into the hot plastic of her mask. "Ground floor!" she repeated. "Close door!"

Nothing happened.

She sighed, closing her eyes. Without an interface ring, she was nobody. The elevator wouldn't listen.

Tally knew how to trick an elevator, but it took time and a penknife. She had neither. The first of her pursuers emerged from the stairway, stumbling into the hall.

She threw herself backward against the elevator's side wall, standing on tiptoe and trying to flatten herself so they couldn't see her. More came up, huffing and puffing like typical out-of-shape pretties. Tally could watch them in the mirror at the back of the elevator.

Which meant they could also see her if they thought to look this way.

"Where'd the piggy go?"

"Here, piggy!"

"The roof, maybe?"

Someone stepped quietly into the elevator, looking back at the search party in bemusement. When he saw her, he jumped. “Goodness, you scared me!” He blinked his long lashes, regarding her masked face, then looked down at his own tailcoat. “Oh, dear. Wasn’t this party white tie?”

Tally’s breath caught, her mouth went dry. “Peris?” she whispered.

He looked at her closely. “Do I . . .”

She started to reach out, but remembered to press back flat against the wall. Her muscles were screaming from standing on tiptoe. “It’s me, Peris.”

“Here, piggy, piggy!”

He turned toward the voice down the hall, raised his eyebrows, then looked back at her. “Close door. Hold,” he said quickly.

The door slid shut, and Tally stumbled forward. She pulled off her mask to see him better. It was Peris: his voice, his brown eyes, the way his forehead crinkled when he was confused.

But he was so pretty now.

At school, they explained how it affected you. It didn’t matter if you knew about evolution or not—it worked anyway. On everyone.

There was a certain kind of beauty, a prettiness that everyone could see. Big eyes and full lips like a kid’s; smooth, clear skin; symmetrical features; and a thousand other little clues. Somewhere in the backs of their minds, people were always looking for these markers. No one could help seeing them, no matter how they were brought up. A million years of evolution had made it part of the human brain.

The big eyes and lips said: I’m young and vulnerable, I can’t hurt you, and you want to protect me. And the rest said: I’m healthy, I won’t make you sick. And no matter how you felt about a pretty, there was a part of you that thought: If we had kids, they’d be healthy too. I want this pretty person. . . .

It was biology, they said at school. Like your heart beating, you couldn’t help believing all these things, not when you saw a face like this. A pretty face.

A face like Peris’s.

“It’s me,” Tally said.

Peris took a step back, his eyebrows rising. He looked down at her clothes.

Tally realized she was wearing her baggy black expedition outfit, muddy from crawling up ropes and through gardens, from falling among the vines. Peris's suit was deep black velvet, his shirt, vest, and tie all glowing white.

She pulled away. "Oh, sorry. I won't get you muddy."

"What are you doing here, Tally?"

"I just—," she sputtered. Now that she was facing him, she didn't know what to say. All the imagined conversations had melted away into his big, sweet eyes. "I had to know if we were still . . ."

Tally held out her right hand, the scarred palm facing up, sweaty dirt tracing the lines on it.

Peris sighed. He wasn't looking at her hand, or into her eyes. Not into her squinty, narrow-set, indifferently brown eyes. Nobody eyes. "Yeah," he said. "But, I mean—couldn't you have waited, Squint?"

Her ugly nickname sounded strange coming from a pretty. Of course, it would be even weirder to call him Nose, as she used to about a hundred times a day. She swallowed. "Why didn't you write me?"

"I tried. But it just felt bogus. I'm so different now."

"But we're . . ." She pointed at her scar.

"Take a look, Tally." He held out his own hand.

The skin of his palm was smooth and unblemished. It was a hand that said: I don't have to work very hard, and I'm too clever to have accidents.

The scar that they had made together was gone.

"They took it away."

"Of course they did, Squint. All my skin's new."

Tally blinked. She hadn't thought of that.

He shook his head. "You're such a kid still."

"Elevator requested," said the elevator. "Up or down?"

Tally jumped at the machine voice.

"Hold, please," Peris said calmly.

Tally swallowed and closed her hand into a fist. "But they didn't change your blood. We shared that, no matter what."

Peris finally looked directly at her face, not flinching as she had feared he would. He smiled beautifully. “No, they didn’t. New skin, big deal. And in three months we can laugh about this. Unless . . .”

“Unless what?” She looked up into his big brown eyes, so full of concern.

“Just promise me that you won’t do any more stupid tricks,” Peris said. “Like coming here. Something that’ll get you into trouble. I want to see you pretty.”

“Of course.”

“So promise me.”

Peris was only three months older than Tally, but, dropping her eyes to the floor, she felt like a little again. “All right, I promise. Nothing stupid. And they won’t catch me tonight, either.”

“Okay, get your mask and . . .” His voice trailed off.

She turned her gaze to where it had fallen. Discarded, the plastic mask had recycled itself, turning into pink dust, which the carpet in the elevator was already filtering away.

The two stared at each other in silence.

“Elevator requested,” the machine insisted. “Up or down?”

“Peris, I promise they won’t catch me. No pretty can run as fast as me. Just take me down to the—”

Peris shook his head. “Up, please. Roof.”

The elevator moved.

“Up? Peris, how am I going to—”

“Straight out the door, in a big rack—bungee jackets. There’s a whole bunch in case of a fire.”

“You mean jump?” Tally swallowed. Her stomach did a backflip as the elevator came to a halt.

Peris shrugged. “I do it all the time, Squint.” He winked. “You’ll love it.”

His expression made his pretty face glow even more, and Tally leaped forward to wrap her arms around him. He still felt the same, at least, maybe a bit taller and thinner. But he was warm and solid, and still Peris.

“Tally!”

She stumbled back as the doors opened. She'd left mud all over his white vest.
"Oh, no! I'm—"

"Just go!"

His distress just made Tally want to hug him again. She wanted to stay and clean Peris up, make sure he looked perfect for the party. She reached out a hand.

"I—"

"Go!"

"But we're best friends, right?"

He sighed, dabbing at a brown stain. "Sure, forever. In three months."

She turned and ran, the doors closing behind her.

At first no one noticed her on the roof. They were all looking down. It was dark except for the occasional flare of a safety sparkler.

Tally found the rack of bungee jackets and pulled at one. It was clipped to the rack. Her fingers fumbled, looking for a clasp. She wished she had her interface ring to give her instructions.

Then she saw the button: PRESS IN CASE OF FIRE.

"Oh, crap," she said.

Her shadow jumped and jittered. Two pretties were coming toward her, carrying sparklers.

"Who's that? What's she wearing?"

"Hey, you! This party is white tie!"

"Look at her face. . . ."

"Oh, crap," Tally repeated.

And pressed the button.

An ear-shattering siren split the air, and the bungee jacket seemed to jump from the rack into her hand. She slid into the harness, turning to face the two pretties. They leaped back as if she'd transformed into a werewolf. One dropped the sparkler, and it extinguished itself instantly.

"Fire drill," Tally said, and ran toward the edge of the roof.

Once she had the jacket around her shoulders, the strap and zippers seemed to wind around her like snakes until the plastic was snug around her waist and thighs. A green light flashed on the collar, right where she couldn't help but see it.

"Good jacket," she said.

It wasn't smart enough to answer, apparently.

The pretties playing on the roof had all gone silent and were milling around, wondering if there really was a fire. They pointed at her, and Tally heard the word "ugly" on their lips.

What was worse in New Pretty Town, she wondered? Your mansion burning down, or an ugly crashing your party?

Tally reached the edge of the roof, vaulted up onto the rail, and teetered for a moment. Below her, pretties were starting to spill out of Garbo Mansion onto the lawn and down the hill. They were looking back up, searching for smoke or flames. All they saw was her.

It was a long way down, and Tally's stomach already seemed to be in free fall. But she was thrilled, too. The shrieking siren, the crowd gazing up at her, the lights of New Pretty Town all spread out below like a million candles.

Tally took a deep breath and bent her knees, readying herself to jump.

For a split second, she wondered if the jacket would work since she wasn't wearing an interface ring. Would it hover-bounce for a nobody? Or would she just splat?

But she had promised Peris she wouldn't get caught. And the jacket was for emergencies, and there was a green light on. . . .

"Heads up!" Tally shouted.

And jumped.

SHAY

The siren faded behind her. It seemed like forever—or only seconds—that Tally fell, the gaping faces below becoming larger and larger.

The ground hurtled toward her, a space opening in the panicking crowd where she was going to hit. For a few moments it was just like a flying dream, silent and wonderful.

Then reality jerked at her shoulders and thighs, the webbing of the jacket cutting viciously into her. She was taller than pretty standard, she knew; the jacket probably wasn't expecting this much weight.

Tally somersaulted in the air, turning headfirst for a few terrifying moments, her face passing low enough to spot a discarded bottle cap in the grass. Then she found herself shooting upward again, completing the circle, so that the sky wheeled above her, then over and downward again, more crowd parting in front.

Perfect. She had pushed off hard enough that she was bouncing down the hill away from Garbo Mansion, the jacket carrying her toward the darkness and safety of the gardens.

Tally spun head over heels twice more, and then the jacket lowered her to the grass. She pulled randomly at straps until the garment made a hissing sound and dropped to the ground.

Her dizziness took a moment to clear as she tried to sort up from down.

"Isn't she . . . ugly?" someone asked from the edge of the crowd.

The black shapes of two firefighting hovercars zoomed past overhead, red lights flashing and sirens piercing her ears.

"Great idea, Peris," she muttered. "A false alarm." She would really be in trouble if they caught her now. She'd never even heard of anyone doing anything this bad.

Tally ran toward the garden.

The darkness below the willows was comforting.

Down here, halfway to the river, Tally could barely tell there was a full-scale fire alert in the middle of town. But she could see that a search was underway. More

hovercars were in the air than usual, and the river seemed to be lit up extra bright. Maybe that was just a coincidence.

But probably not.

Tally made her way carefully through the trees. It was later than she and Peris had ever stayed over in New Pretty Town. The pleasure gardens were more crowded, especially the dark parts. And now that the excitement of her escape had worn off, Tally was beginning to realize how stupid the whole idea had been.

Of course Peris didn't have the scar anymore. The two of them had only used a penknife when they'd cut themselves and held hands. The doctors used much sharper and bigger knives in the operation. They rubbed you raw, and you grew all new skin, perfect and clear. The old marks of accidents and bad food and childhood illnesses all washed away. A clean start.

But Tally had ruined Peris's starting over—showing up like some pesky little who's not wanted, and leaving him with the bad taste of ugly in his mouth, not to mention covered with mud. She hoped he had another vest to change into.

At least Peris hadn't seemed too angry. He'd said they'd be best friends again, once she was pretty. But the way he'd looked at her face . . . maybe that was why they separated uglies from pretties. It must be horrible to see an ugly face when you're surrounded by such beautiful people all the time. What if she'd ruined everything tonight, and Peris would always see her like this—squinty eyes and frizzy hair—even after she had the operation?

A hovercar passed overhead, and Tally ducked. She was probably going to get caught tonight, and never be turned pretty at all.

She deserved it for being so stupid.

Tally reminded herself of her promise to Peris. She was not going to get caught; she had to become pretty for him.

A light flashed in the corner of her vision. Tally crouched and peered through the hanging willow leaves.

A safety warden was in the park. She was a middle pretty, not a new one. In the firelight, the handsome features of the second operation were obvious: broad shoulders and a firm jaw, a sharp nose and high cheekbones. The woman carried the same unquestionable authority as Tally's teachers back in Uglyville.

Tally swallowed. New pretties had their own wardens. There was only one reason why a middle pretty would be here in New Pretty Town: The wardens were looking for someone, and they were serious about finding him or her.

The woman flashed her light at a couple on a bench, illuminating them for the split second it took to confirm that they were pretty. The couple jumped, but the warden chuckled and apologized. Tally could hear her low, sure voice, and saw the new pretties relax. Everything had to be okay if she said it was.

Tally felt herself wanting to give up, to throw herself on the wise mercy of the warden. If she just explained, the warden would understand and fix everything. Middle pretties always knew what to do.

But she had promised Peris.

Tally pulled back into the darkness, trying to ignore the horrible feeling that she was a spy, a sneak, for not surrendering to the woman's authority. She moved through the brush as fast as she could.

Close to the river, Tally heard a noise in front of her. A dark form was outlined in river lights before her. Not a couple, a lone figure in the dark.

It had to be a warden, waiting for her in the brush.

Tally hardly dared breathe. She had frozen in midcrawl, her weight all poised on one knee and one muddy hand. The warden hadn't seen her yet. If Tally waited long enough, maybe the warden would move on.

She waited, motionless, for endless minutes. The figure didn't budge. They must know that the gardens were the only dark way in and out of New Pretty Town.

Tally's arm started to shake, the muscles complaining about staying frozen for so long. But she didn't dare let her weight settle onto the other arm. The snap of a single twig would give her away.

She held herself still, until all her muscles were screaming. Maybe the warden was just a trick of the light. Maybe this was all in her imagination.

Tally blinked, trying to make the figure disappear.

But it was still there, clearly outlined by the rippling lights of the river.

A twig popped under her knee—Tally's aching muscles had finally betrayed her. But the figure still didn't move. He or she must have heard. . . .

The warden was being kind, waiting for her to give herself up. Letting her surrender. The teachers did that at school, sometimes. Made you realize that you couldn't escape, until you confessed everything.

Tally cleared her throat. A small, pathetic sound. "I'm sorry," she said.

The figure let out a sigh. "Oh, phew. Hey, that's okay. I must have scared you, too." The girl leaned forward, grimacing as if she was also sore from remaining still so long. Her face caught the light.

She was ugly too.

Her name was Shay. She had long dark hair in pigtails, and her eyes were too wide apart. Her lips were full enough, but she was even skinnier than a new pretty. She'd come over to New Pretty Town on her own expedition, and had been hiding here by the river for an hour. "I've never seen anything like this," she whispered. "There's wardens and hovercars everywhere!"

Tally cleared her throat. "I think it's my fault."

Shay looked dubious. "How'd you manage that?"

"Well, I was up in the middle of town, at a party."

"You crashed a party? That's crazy!" Shay said, then lowered her voice back to a whisper. "Crazy, but awesome. How'd you get in?"

"I was wearing a mask."

"Wow. A pretty mask?"

"Uh, more like a pig mask. It's a long story."

Shay blinked. "A pig mask. Okay. So let me guess, someone blew your house down?"

"Huh? No. I was about to get caught, so I kind of . . . set off a fire alarm."

"Nice trick!"

Tally smiled. It was actually a pretty good story, now that she had someone to tell it to. "And I was trapped up on the roof, so I grabbed a bungee jacket and jumped off. I hover-bounced halfway here."

"No way!"

"Well, part of the way here, anyhow."

"Pretty awesome." Shay smiled, then her face went serious. She bit at one of her fingernails, which was one of those bad habits that the operation cured. "So, Tally, were you at this party . . . to see someone?"

It was Tally's turn to be impressed. "How'd you figure that out?"

Shay sighed, looking down at her ragged nails. "I've got friends too, over here. I mean, they were friends. Sometimes I spy on them." She looked up. "I was always the youngest, you know? And now—"

"You're all alone."

Shay nodded. "It sounds like you did more than spy, though."

"Yeah. I kind of said hello."

"Wow, that's crazy. Your boyfriend or something?" Tally shook her head. Peris had gone with other girls, and Tally had dealt with it and tried to do the same, but their friendship had always been the main thing in both their lives. Not anymore, apparently.

"If he'd been my boyfriend, I don't think I could have done it, you know? I wouldn't have wanted him to see my face. But because we're friends, I thought maybe . . ."

"Yeah. So how'd it go?"

Tally thought for a second, looking out at the rippling water. Peris had been so pretty, and grown-up looking, and he'd said they'd be friends again. Once Tally was pretty too . . . "Basically, it sucked," she said.

"Thought so."

"Except getting away. That part was very cool."

"Sounds like it." Tally heard the smile in Shay's voice. "Very tricky."

They were silent for a moment as a hovercar went over.

"But you know, we haven't totally gotten away yet," Shay said. "Next time you're going to pull a fire alarm, let me know ahead of time."

"Sorry about getting you trapped here."

Shay looked at her and frowned. "Not that. I just meant if I'm going to have to do the running-away part, I might as well get in on the fun."

Tally laughed softly. "Okay. Next time, I'll let you know."

"Please do." Shay scanned the river. "Looks a little clearer now. Where's your board?"

"My what?"

Shay pulled a hoverboard from under a bush. "You've got a board, right? What'd you do, swim over?"

"No, I . . . hey, wait. How'd you get a hoverboard to take you across the river?" Anything that flew had minders all over it.

Shay laughed. "That's the oldest trick in the book. I figured you'd know all about it."

Tally shrugged. "I don't board much."

"Well, this one'll take both of us."

"Wait, shhh."

Another hovercar had come into view, cruising down the river just above the height of the bridges.

Tally waited for a count of ten after it had passed before she spoke. "I don't think it's a good idea, flying back."

"So how did you get over?"

"Follow me." Tally rose from her crouch onto hands and knees, and crawled a bit ahead. She looked back. "Can you carry that thing?"

"Sure. It doesn't weigh much." Shay snapped her fingers, and the hoverboard drifted upward. "Actually, it doesn't weigh anything, unless I tell it to."

"That's handy."

Shay started to crawl, the board bouncing along behind her like a little's balloon. Tally couldn't see any string, though. "So, where're we going?" Shay asked.

"I know a bridge."

"But it'll tattle."

"Not this one. It's an old friend."

WIPE OUT

Tally fell off. Again.

The spill didn't hurt so much, this time. The moment her feet slipped off the hoverboard, she'd relaxed, the way Shay kept telling her to. Spinning out wasn't much worse than having your dad swing you around by the wrists when you were little.

If your dad happened to be a superhuman freak and was trying to pull your arms out of their sockets.

But the momentum had to go somewhere, Shay had explained. And around in circles was better than into a tree. Here in Cleopatra Park there were plenty of those.

After a few rotations, Tally found herself being lowered to the grass by her wrists, dizzy but in one piece.

Shay cruised up, banking her hoverboard to an elegant stop as if she'd been born on one.

"That looked a little better."

"It didn't feel any better." Tally pulled off one crash bracelet and rubbed her wrist. It was turning red, and her fingers felt weak.

The bracelet was heavy and solid in her hand. Crash bracelets had to have metal inside, because they worked on magnets, the way the boards did. Whenever Tally's feet slipped, the bracelets got all hovery and caught her fall, like some friendly giant plucking her from danger and swinging her to a halt.

By her wrists. Again.

Tally pulled the other bracelet off and rubbed.

"Don't give up. You almost made it!"

Tally's board cruised back on its own, nuzzling at her ankles like an apologetic dog. She crossed her arms and rubbed her shoulders. "I almost got snapped in two, you mean."

"Never happens. I've spilled more times than a glass of milk on a roller coaster."

"On a what?"

"Never mind. Come on, one more try."

Tally sighed. It wasn't just her wrists. Her knees ached from banking hard, whipping through turns so quickly that her body seemed to weigh a ton. Shay called that "high gravity," which happened every time a fast-moving object changed direction.

"Hoverboarding looks so fun, like being a bird. But actually doing it is hard work."

Shay shrugged. "Being a bird's probably hard work too. Flapping your wings all day, you know?"

"Maybe. Does it get any better?"

"For birds? I don't know. On a board? Definitely."

"I hope so." Tally pulled her bracelets on and stepped onto the hoverboard. It bobbed a little as it adjusted to her weight, like the bounce of a diving board.

"Check your belly sensor."

Tally touched her belly ring, where Shay had clipped the little sensor. It told the board where Tally's center of gravity was, and which way she was facing. The sensor even read her stomach muscles, which, it turned out, hoverboarders always clenched in anticipation of turns. The board was smart enough to gradually learn how her body moved. The more Tally rode, the more it would keep itself under her feet.

Of course, Tally had to learn too. Shay kept saying that if your feet weren't in the right place, the smartest board in the world couldn't keep you on. The riding surface was all knobbly for traction, but it was amazing how easy it was to slip off.

The board was oval-shaped, about half as long as Tally was tall, and black with the silver spots of a cheetah—the only animal in the world that could run faster than a hoverboard could fly. It was Shay's first board, and she'd never recycled it. Until today, it had hung on the wall above her bed.

Tally snapped her fingers, bent her knees as she rose into the air, then leaned forward to pick up speed.

Shay cruised along just above her, staying a little behind.

The trees started to rush by, whipping Tally's arms with the sharp stings of evergreen needles. The board wouldn't let her crash into anything solid, but it didn't get too concerned about twigs.

“Extend your arms. Keep your feet apart!” Shay yelled for the thousandth time. Tally nervously scooted her left foot forward.

At the end of the park, Tally leaned to her right, and the board pulled into a long, steep turn. She bent her knees, growing heavy as she cut back toward where they’d started.

Now Tally was rushing toward the slalom flags, crouching as she drew closer. She could feel the wind drying her lips, lifting her ponytail up.

“Oh, boy,” she whispered.

The board raced past the first flag, and she leaned hard right, her arms all the way out now for balance.

“Switch!” cried Shay. Tally twisted her body to bring the board under her and across, cutting around the next flag. Once it was past, she twisted again.

But her feet were too close together. Not again! Her shoes slipped across the surface of the board. “No!” she cried, clenching her toes, cupping the air with her palms, anything to keep herself on board. Her right shoe slid toward the board’s edge until her toes were silhouetted against the trees.

The trees! She was almost sideways, her body parallel with the ground.

The slalom flag zoomed past, and suddenly, it was over. The board swung back under Tally as her course straightened out again.

She’d made the turn!

Tally spun to face Shay. “I did it!” she cried.

And fell.

Confused by her spin, the board had tried to execute a turn, and dumped her. Tally relaxed as her arms jerked straight and the world spun around her. She was laughing as she descended to the grass, dangling by her bracelets.

Shay was also laughing. “Almost did it.”

“No! I got around the flags. You saw!”

“Okay, okay. You made it.” Shay laughed, stepping off onto the grass. “But don’t dance around like that afterward. It’s not cool, Squint.”

Tally stuck out her tongue. In the last week, Tally had learned that Shay only used her ugly nickname as a putdown. Shay insisted they call each other by their real names most of the time, which Tally had quickly gotten used to. She liked it, actually.

Nobody but Sol and Ellie— her parents—and a few stuck-up teachers had ever called her “Tally” before.

“Whatever you say, Skinny. That was great.”

Tally collapsed on the grass. Her whole body ached, every muscle exhausted. “Thanks for the lesson. Flying’s the best.”

Shay sat down close by. “Never bored on a hoverboard.”

“This is the best I’ve felt since . . .” Tally didn’t say his name. She looked up into the sky, which was a glorious blue. A perfect sky. They hadn’t gotten started until late afternoon. Above, a few high clouds were already showing hints of pink, even though sunset was hours off.

“Yeah,” Shay agreed. “Me too. I was getting sick of hanging out alone.”

“So how long you got?”

Shay answered instantly. “Two months and twenty-six days.”

Tally was stunned for a moment. “Are you sure?”

“Course I’m sure.”

Tally felt a big, slow smile roll across her face, and she fell back onto the grass, laughing. “You’ve got to be kidding. We’ve got the same birthday!”

“No way.”

“Yeah, way. It’s perfect. We’ll both turn pretty together!”

Shay was silent for a moment. “Yeah, I guess.”

“September ninth, right?”

Shay nodded.

“That is so cool. I mean, I don’t think I could stand to lose another friend. You know? We don’t have to worry about one of us abandoning the other. Not for a single day.”

Shay sat up straight, her smile gone. “I wouldn’t do that, anyway.”

Tally blinked. “I didn’t say you would, but . . .”

“But what?”

“But when you turn, you go over to New Pretty Town.”

“So? Pretties are allowed to come back over here, you know. Or write.”

Tally snorted. “But they don’t.”

"I would." Shay looked out over the river at the spires of the party towers, placing a thumbnail firmly between her teeth.

"So would I, Shay. I'd come see you."

"Are you sure?"

"Yeah. Really."

Shay shrugged, and lay back down to stare up at the clouds. "Okay. But you're not the first person to make that promise, you know."

"Yeah, I do know."

They were silent for a moment. Clouds rolled slowly across the sun, and the air grew cool. Tally thought of Peris, and tried to remember the way he used to look back when he was Nose. Somehow, she couldn't recall his ugly face anymore. As if those few minutes of seeing him pretty had wiped out a lifetime of memories. All she could see now was pretty Peris, those eyes, that smile.

"I wonder why they never come back," Shay said. "Just to visit."

Tally swallowed. "Because we're so ugly, Skinny, that's why."

Westerfeld, S. *Uglies*. 2005. Pàgines 3-38.

8. BIBLIOGRAFIA

Associació d'escriptors en llengua catalana. Recuperat el 8 de maig de 2019 de <<https://www.escriptors.cat/associacio>>.

Barceló, M. (2006). *La ciència-ficció*. Barcelona: Edicions UOC.

Burroughs, W. i Whitaker, R. (2003). *Observar el tiempo*. Barcelona: Planeta.

CatCon. Convenció Catalana de Ciència-ficció i Fantasia. Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia. Vilanova i la Geltrú. Recuperat el 5 de maig de 2019 de <<http://www.catcon.cat/>>.

Julián, D y Moreno, F. Á. (eds.). (2014). *Historia y antología de la ciencia ficción española*. Madrid: Ediciones Cátedra.

Munné-Jordà, A. (2019). *El segle primer de les traduccions fantàstiques, abans de «L'arcà» i «2001»*. XXVII Seminari sobre la Traducció a Catalunya: Traduir és fantàstic! Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. 2 de març.

Nopca, J. (2012). *Els pioners de la ciència-ficció catalana*. Ara.cat. Recuperat el 7 de maig de 2019 de <https://www.ara.cat/suplements/llegim/pioners-ciencia-ficcio-catalana_0_829117120.html>. 15 de desembre.

Parcerisas, F. (2008). *Quinze anys de traducció literària a Catalunya*. XV Seminari sobre la Traducció a Catalunya: Quinze anys de traducció, el seminari de Vilanova (1993-2007). Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. 1 de març.

Pujulà, F. (2009 [1912]). *Homes artificials*. Edició de Joaquim Martí. Lleida: Pagès Editors.

Roig, S. (2012). *El futur dels nostres avis*. Banyoles: Diputació de Girona.

Sangles i Moles, R. (2009 [2008]). *Compendi de normes d'estil: Manual per a redactors i correctors*. Barcelona: Llengua Nacional.

Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia (SCCFF). Recuperat el 7 de maig de 2019 de <<http://www.sccff.cat/els-origens-de-la-sccff/>>.

UPC. Premi UPC. Recuperat el 5 de maig de 2019 de <https://www.upc.edu/cienciaficcio/premi_upc/catala/presentacio.php>.

Westerfeld, S. (2012 [2005]). *Uglies*. Londres: Simon & Schuster.

Westerfeld, S. (2008). *Bogus to Bubbly. An insiders guide to the world of Uglies*. Nova York: Simon Pulse.

Westerfeld, S. (2009 [2008]). *Traición*. Traducció de Nives Nueno. Barcelona: Montena.

Westerfeld, S. *Scott Westerfeld*. Recuperat el 31 d'abril de 2019 de [<https://scottwesterfeld.com/>](https://scottwesterfeld.com/).